

VÝROČNÁ SPRÁVA O POKROKU MANAŽÉROV KVALITY OVZDUŠIA ZA ROK 2025

VÝSTUP 2

Aktivity C1.1 Manažéri kvality ovzdušia

Január 2026

Spolufinancované Európskou úniou. Vyjadrené názory a stanoviská sú výlučne názormi autora/autorky/autorov a nemusia nevyhnutne odrážať názory Európskej únie alebo CINEA.

Európska únia ani orgán poskytujúci grant za ne nenesú zodpovednosť.

Projekt je spolufinancovaný z prostriedkov štátneho rozpočtu SR prostredníctvom Ministerstva životného prostredia SR.

Názov dokumentu		VÝROČNÁ SPRÁVA O POKROKU MANAŽÉROV KVALITY OVZDUŠIA ZA ROK 2025
Názov projektu	Zlepšenie implementácie programov na zlepšenie kvality ovzdušia na Slovensku posilnením kapacít a kompetencií regionálnych a miestnych orgánov a podporou opatrení v oblasti kvality ovzdušia Skrátený názov: LIFE IP – Zlepšenie kvality ovzdušia	
Kód projektu	LIFE18 IPE/SK/000010	
Trvanie projektu	1.1.2020 – 31.12.2027	
Aktivita	C1.1 Manažéri kvality ovzdušia	
Úroveň dôvernosti	Výstup	
Dátum vydania	31.01.2026	
Zodpovedný partner	MŽP SR	
Autori	Autor: Katarína Mičáková Prispievatelia: MKO, KJ	

OBSAH

1	ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	3
2	ZOZNAM TABULIEK A OBRÁZKOV.....	4
3	SÚHRN.....	5
4	ÚVOD	8
4.1	Projekt LIFE IP – Zlepšenie kvality ovzdušia (Populair).....	8
4.2	Všeobecný účel dokumentu	9
4.3	Manažéri kvality ovzdušia 2025.....	9
5	HODNOTENIE PRÁCE MKO ZA ROK 2025 A POKROK V DOSIAHNUTÍ ICH CIEĽOV.....	11
5.1	Práca na PZKO.....	12
5.2	Prijaté podnety a stav ich riešenia.....	13
5.3	Pasívna účasť na podujatiach	14
5.4	Aktívna účasť na podujatiach	16
5.5	Komunikačné výstupy.....	17
5.6	Spolupráca s obcami a mestami (mimo PZKO).....	19
5.7	Aktivity na školách	20
5.8	Iné navštívené subjekty	21
5.9	Školenia.....	23
5.10	Štúdium a analýza odborných podkladov	23
5.11	Interná komunikácia a spolupráca	24
5.12	Demonštračné aktivity zamerané na vykurovanie	25
5.13	Príprava strategických dokumentov/navrhovanie opatrení/pracovné skupiny	26
5.14	Ďalšie aktivity.....	27
6	ZÁVER.....	28
7	PRÍLOHA.....	30

1 ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

Skratka	Význam
AL	akčný líder vybranej projektovej aktivity
BaP	benzo(a)pyrén
BBSK	Banskobystrický samosprávny kraj
BSK	Bratislavský samosprávny kraj
CEPTA	Centrum pre trvalo udržateľné alternatívy
EEA	Európska agentúra pre životné prostredie
GDPR	Všeobecné nariadenie o ochrane údajov
KJ	koordináčna jednotka
KO	kvalita ovzdušia
KSK	Košický samosprávny kraj
MKO	manažér/-i kvality ovzdušia
MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
MŽP ČR	Ministerstvo životného prostredia Českej republiky
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
NO _x	oxidy dusíka
NSK	Nitriansky samosprávny kraj
ORKO	oblasť riadenia kvality ovzdušia
OÚ	Okresný úrad
OÚSK	Okresný úrad v sídle kraja
PEDAL	PEDAL Consulting
PHRSR	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
PM	prachová/-é častica/-e (z angl.: particulate matter)
PSK	Prešovský samosprávny kraj
PZKO	Program na zlepšenie kvality ovzdušia
SAŽP	Slovenská agentúra životného prostredia
SEA	Proces posudzovania vplyvov strategických dokumentov na ŽP
SHMÚ	Slovenský hydrometeorologický ústav
SORA	analýza operačných (prevádzkových) rizík na hodnotenie rizík spojených s plánovanou prevádzkou dronov
TSK	Trenčiansky samosprávny kraj
TTSK	Trnavský samosprávny kraj
VÚC	Vyšší územný celok
WHO	Svetová zdravotnícka organizácia
ŽSK	Žilinský samosprávny kraj

2 ZOZNAM TABULIEK A OBRÁZKOV

Tabuľka 1 Rozdelenie manažérov kvality ovzdušia v roku 2025 podľa územnej pôsobnosti	10
Obrázok 1 Podnety prijaté v roku 2025 podľa krajov	14
Obrázok 2 Pasívna účasť na podujatiach podľa MKO za rok 2025	15
Obrázok 3 Aktívna účasť na podujatiach podľa MKO za rok 2025	17
Obrázok 4 Komunikačné výstupy MKO za rok 2025	18
Obrázok 5 Spolupráca s obcami a mestami (mimo PZKO) za rok 2025 v teréne	20
Obrázok 6 Aktivity na školách podľa MKO za rok 2025	21
Obrázok 7 Iné navštívené subjekty podľa MKO za rok 2025	22
Obrázok 8 Mapa aktivít MKO v teréne	28

3 SÚHRN

Výročná správa o pokroku Manažérov kvality ovzdušia (ďalej len „MKO“) za rok 2025 sumarizuje aktivity realizované v priebehu šiesteho roku implementácie projektu. Zameriava sa na projektovú aktivitu C1.1 MKO, ktorá prebieha od začiatku projektu na celom území Slovenskej republiky. Od vzniku projektu bola vytvorená národná sieť MKO, ktorá v roku 2025 pozostávala z 15 až 16 členov pôsobiach vo všetkých regiónoch Slovenska.

V priebehu roka 2025 došlo k zmenám v partnerskej štruktúre projektu, ktoré sú podrobnejšie opísané v ďalších častiach správy. MKO v roku 2025 pokračovali v posilňovaní svojich vedomostí a zručností prostredníctvom školení, kurzov, odborných workshopov, seminárov a konferencií. Významnou súčasťou ich práce bola aktívna účasť na príprave strategických dokumentov – Programov na zlepšenie kvality ovzdušia (PZKO). V priebehu roka sa podarilo vydať tri nové PZKO z celkového počtu ôsmich, pričom zvyšné programy sú v procese tvorby. MKO spolupracovali s okresnými úradmi v sídle kraja, ktoré sú zodpovedné za vydávanie a implementáciu týchto strategických dokumentov, a aktívne sa zapájali do identifikácie a realizácie opatrení na zlepšenie kvality ovzdušia, najmä v oblasti vykurovania domácností a mobility.

MKO sa aktívne zapájali aj do tvorby ďalších strategických dokumentov, či už prostredníctvom pracovných skupín alebo v rámci legislatívnych procesov. Počas roka prehľbovali nadviazané kontakty a vytvárali nové partnerstvá s relevantnými zainteresovanými stranami. Poskytovali odborné poradenstvo, informovali o vývoji a stave kvality ovzdušia na lokálnej aj regionálnej úrovni a zároveň zvyšovali environmentálne povedomie širokej verejnosti.

Ich aktívna práca a zapojenie do ďalších projektových aktivít (najmä C2, C3, D a E) prispeli k intenzívnejšej diskusii o kvalite ovzdušia na Slovensku. Dôležitou cieľovou skupinou a partnerom boli aj samosprávy (mestá a obce), ktoré ako orgány ochrany ovzdušia významne ovplyvňujú kvalitu ovzdušia, najmä na lokálnej úrovni. Na stretnutiach s predstaviteľmi samospráv MKO prezentovali hlavné zdroje znečisťovania ovzdušia, aktuálny stav kvality ovzdušia, jeho vplyvy na zdravie, ako aj opatrenia a možnosti ich financovania. Zároveň predstavovali osvetový balíček reflektujúci rôzne formy osvetu pre obyvateľstvo a odovzdávali tlačené aj online propagačné materiály.

Medzi kľúčové opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia patria najmä priame opatrenia, ako je výmena starých vykurovacích zariadení, zmena palivovej základne a podpora udržateľnej mobility. Rovnako dôležitá je však aj osvetová a vzdelávacia činnosť, ktorú MKO v roku 2025 realizovali medzi odbornou aj širokou verejnosťou, vrátane dôchodcov, rodičov, učiteľov, študentov, žiakov a detí. Táto osvetová činnosť prebiehala formou demonštračných aktivít zameraných na správne vykurovanie domácností a udržateľnú mobilitu, mediálnych vystúpení, odborných konferencií a vzdelávania v školských zariadeniach.

Práca MKO bola priebežne vyhodnocovaná na kvartálnej báze na základe nových minimálnych indikátorov nastavených koordinačnou jednotkou v spolupráci s koordinátorkou projektu. Tieto indikátory umožňujú sledovať a porovnávať progres naprieč regiónmi a hodnotiť

napĺňanie projektových cieľov.

Na zlepšenie prehľadnosti a koordinácie bola v roku 2025 zavedená tzv. AD HOC tabuľka, ktorá chronologicky sumarizuje všetky úlohy pre MKO. Všetky aktivity realizované manažérmi počas roka sú systematicky zaznamenávané do projektového intranetu. Ich priebežný pokrok sleduje koordinátorka projektu, koordináčna jednotka, líder aktivity C1.1 a supervízori. Súhrn týchto údajov je následne spracovaný a prezentovaný v tejto správe.

3 SUMMARY

The Annual Progress Report of the Air Quality Managers (hereinafter referred to as “AQMs”) for the year 2025 summarises the activities implemented during the sixth year of project implementation. It focuses on project activity C1.1 AQM, which has been carried out since the beginning of the project across the entire territory of the Slovak Republic. Since the establishment of the project, a national AQM network has been created, which in 2025 consisted of 15 to 16 members operating in all regions across Slovakia.

During the year 2025, changes also occurred in the project partnership structure, which are described in more detail in the following parts of the report. In 2025, AQMs continued to strengthen their knowledge and skills through trainings, courses, expert workshops, seminars and conferences. A significant part of their work was active participation in the preparation of strategic documents – Air Quality Management Plans (AQMPs). During the year, three out of eight AQMPs were issued, while the remaining plans remain in the process of preparation. AQMs cooperated with district offices, which are responsible for the issuance and implementation of these strategic documents, and actively participated in the identification and implementation of measures to improve air quality, especially in the areas of household heating and mobility.

AQMs were also actively involved in the preparation of other strategic documents, either through working groups or within legislative processes. During the year, they deepened established contacts and created new partnerships with relevant stakeholders. They provided expert advice, informed about developments and the state of air quality at both local and regional levels, and at the same time increased environmental awareness among the general public.

Their active work and involvement in other project activities (especially C2, C3, D and E) contributed to a more intensive discussion on air quality in Slovakia. Local self-governments (cities and municipalities) were also an important target group and partner, as they, as air protection authorities, significantly influence air quality, especially at the local level. At meetings with representatives of local self-governments, AQMs presented the main sources of air pollution, the current state of air quality, its impacts on health, as well as measures and possibilities for their financing. At the same time, they presented an awareness-raising package reflecting various forms of cooperation and distributed printed as well as online promotional materials.

Among the key measures to improve air quality are primarily direct measures, such as the replacement of old heating devices, changes in the fuel base and the support of sustainable mobility. Equally important, however, are awareness-raising and educational activities, which AQMs carried out in 2025 targeting both the professional and general public, including seniors, parents, teachers, students, pupils and children. These activities took place in form of demonstration activities focused on proper household heating and sustainable mobility, media appearances, expert conferences and education in school facilities.

The work of AQMs was subject to continuous quarterly evaluation based on newly defined minimum indicators set by the coordination unit in cooperation with the project coordinator. These indicators make it possible to monitor and compare progress across regions and to evaluate the fulfilment of project objectives.

To improve clarity and coordination, a so-called AD HOC table was introduced in 2025, which chronologically summarises all tasks assigned to AQMs. All activities carried out by the managers during the year are systematically recorded in the project intranet. Their ongoing progress is monitored by the project coordinator, the coordination unit, the leader of activity C1.1 and supervisors. A summary of these data is subsequently processed and presented in this report.

4 ÚVOD

4.1 Projekt LIFE IP – Zlepšenie kvality ovzdušia (Populair)

Slovenská republika patrí medzi členské štáty Európskej únie, ktoré čelia problémom s kvalitou ovzdušia, čo má výrazný negatívny vplyv na zdravie obyvateľov aj na životné prostredie. Dlhodobú kvalitu ovzdušia na Slovensku ovplyvňuje viacero zdrojov emisií znečisťujúcich látok. Podľa zákona o ochrane ovzdušia monitorujeme v našom ovzduší základné znečisťujúce látky ako prachové častice (PM₁₀ a PM_{2,5}), oxid siričitý (SO₂), oxidy dusíka (NO_x), ozón (O₃), oxid uhoľnatý (CO), benzén (C₆H₆), benzo(a)pyrén (BaP) a ťažké kovy. Medzi najvýznamnejšie zdroje týchto emisií patria lokálne vykurovanie domácností, doprava, priemysel a energetika.

Napriek niektorým zlepšeniam v posledných rokoch zostáva situácia stále neuspokojivá. Dlhodobé vystavenie znečisťujúcim látkam v ovzduší prispieva podľa štatistík [Európskej environmentálnej agentúry \(EEA\) na Slovensku približne k 2 700 predčasným úmrtiam ročne](#). Slovenská republika čelí od roku 2009 konaniu za porušenie požiadaviek európskej legislatívy v oblasti kvality okolitého ovzdušia z dôvodu dlhodobého a opakovaného prekračovania limitných a cieľových hodnôt na ochranu zdravia. Dňa 9. februára 2023 Súdny dvor Európskej únie rozhodol, že Slovensko porušilo smernicu 2008/50/ES o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe, keď dlhodobo prekračovalo denný limit pre PM₁₀ a neprijalo dostatočné opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia v BBSK (Jelšava), KSK a v aglomerácii Košice (mesto Košice a obce Bočiar, Haniska, Sokoľany a Veľká Ida).

V septembri 2021 aktualizovala Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) svoje usmernenia ku kvalite ovzdušia na základe systematického preskúmania vedeckých dôkazov o vplyve znečistenia ovzdušia na zdravie. Nové usmernenia zdôrazňujú účinky pri nízkych úrovniach vystavenia a stanovujú prísnejšie smerodajné hodnoty pre prachové častice (PM₁₀ a PM_{2,5}) a oxid dusičitý v porovnaní s predchádzajúcimi odporúčaniami. Tieto vedecké poznatky sa zohľadnili aj v novej Smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/2881 zo 23. októbra 2024, ktorá reflektuje najaktuálnejšie usmernenia WHO a vedecké dôkazy o kvalite ovzdušia.

Jedným z opatrení prijatých na zlepšenie kvality ovzdušia je implementácia projektu LIFE IP – Zlepšenie kvality ovzdušia (ďalej pod názvom projektu Populair). Cieľom projektu je zlepšiť kvalitu ovzdušia na Slovensku a znížiť vystavenie obyvateľstva škodlivým vplyvom, najmä z vykurovania domácností a dopravy.

Verejnosť často za hlavného znečisťovateľa ovzdušia považuje priemysel. V skutočnosti však práve v priemysle a energetike platia čoraz prísnejšie emisné limity a požiadavky na najlepšie dostupné technológie. Elektrostatické odlučovače, filtre pevných častíc a vysoké komíny, ktoré zabezpečujú efektívny rozptyl znečisťujúcich látok, sa stali štandardom. V dôsledku toho sa kvalita ovzdušia v okolí väčších priemyselných zdrojov výrazne zlepšila. Treba však pripomenúť, že za určitých meteorologických podmienok, napríklad počas zimných inverzií, sa vplyv priemyslu môže prejavovať aj lokálne. Kontrolu veľkých priemyselných zdrojov

vykonáva Slovenská inšpekcia životného prostredia, a preto je spolupráca so zodpovednými inštitúciami nevyhnutná.

Naopak, lokálne vykurovanie a cestná doprava uvoľňujú emisie nízko nad zemou, a preto výraznejšie ovplyvňujú zdravie obyvateľov. Situáciu zhoršuje rast individuálnej automobilovej dopravy, spaľovanie tuhých a nekvalitných tuhých palív, odpadov, a nevhodné techniky vykurovania, často v dôsledku nízkej informovanosti verejnosti. Medzi ďalšie faktory patrí energetická chudoba, obmedzená vymožitelnosť legislatívnych opatrení pri kontrole malých zdrojov znečisťovania ovzdušia a dlhodobá tradícia využívania dreva na vykurovanie spolu s jeho dobrou dostupnosťou. Tieto faktory vysvetľujú dominantný podiel lokálneho vykurovania na znečisťovaní ovzdušia prachovými časticami na Slovensku.

Jednou z hlavných aktivít projektu Populair je vytvorenie pozícií Manažérov kvality ovzdušia (MKO) a Koordinačnej jednotky (KJ). Ich úlohou je systematicky prepájať národnú, regionálnu a miestnu úroveň riadenia kvality ovzdušia tak, aby sa odborné podklady, dáta a odporúčania premietali do konkrétnych opatrení v obciach a mestách. MKO pôsobia na celom území Slovenska, pričom sa zameriavajú najmä na mestá a obce, kde je potreba riešiť kvalitu ovzdušia najvýraznejšie.

4.2 Všeobecný účel dokumentu

Tento dokument slúži ako aktualizácia predchádzajúcej výročnej správy o pokroku MKO za rok 2024, nakoľko základné a všeobecné opisy pozície MKO ako aj štruktúra činností a aktivít ostáva nezmenená. Výročná správa zhrňuje činnosti a aktivity MKO v roku 2025 naprieč všetkými samosprávnymi krajmi Slovenska.

Podkladmi pre hodnotenie pokroku manažérov kvality ovzdušia vo forme sumárnej správy za rok 2025 sú výstupy z projektového intranetu, odpočty plnenia indikátorov MKO za jednotlivé kvartály a taktiež predchádzajúce výročné správy o pokroku MKO. Všetky tieto uvedené dokumenty sú dostupné [v projektovom intranete](#), v časti *Projektové výstupy – C1 Konkrétne opatrenia – C1.1 MKO*. Kapitoly tejto správy vychádzajú z návrhu projektu, konkrétne z aktivity C1.1 Manažéri kvality ovzdušia a nadväzujú na očakávané výsledky, výstupy, mílniky a hlavné úlohy MKO definované v projektovej dokumentácii.

4.3 Manažéri kvality ovzdušia 2025

V rámci projektu bola vytvorená národná sieť MKO, ktorí pôsobia naprieč celým Slovenskom. 5 MKO je priamo zamestnaných na Ministerstve životného prostredia SR (MŽP SR), 4 v Slovenskej agentúre životného prostredia (SAŽP) a 7 v samosprávnych krajoch (v každom zo siedmich zapojených krajov pôsobí jeden MKO).

V roku 2024 sa ďalším partnerom projektu stal Nitriansky samosprávny kraj, ktorý od 1. januára 2025 posilnil sieť MKO. Z dôvodu obmedzených personálnych kapacít

Bratislavského samosprávneho kraja bol MKO pre tento kraj do 31. júla 2025 zamestnaný na čiastočný úväzok (50 %). K 31. júlu 2025 došlo k vystúpeniu Bratislavského samosprávneho kraja z projektu a k ukončeniu pôsobenia MKO v jeho gescii. Z tohto dôvodu prišlo k úprave projektového zámeru a návrhu prijatia ďalšieho MKO na MŽP SR, pričom tento MKO by pôsobil práve v BSK. Takto predložená žiadosť je predmetom posudzovania zo strany agentúry CINEA (výkonný orgán Európskej komisie pre LIFE projekty).

[Menný zoznam MKO vrátane kontaktných údajov](#) je dostupný na projektovej webovej stránke. Zavedený systém tzv. „dvojčiek“ MKO zabezpečuje, že v každom regióne pôsobia vždy dvaja manažéri kvality ovzdušia.

MKO	Iniciály	Organizácia	Pôsobnosť
Peter Lajda (do 31.7.2025)	PL	BSK	BSK
Daniela Pavúková	DP	MŽP SR	BSK
Eva Špírková (od 01.12.2025)	EŠ	MŽP SR	BSK
Marta Bejdáková (od 05.11.2025 na PN)	MB	TTSK	TTSK
Katarína Mičáková	KM	MŽP SR	TTSK
Petra Baďurová Renčová	PBR	TSK	TSK
Michal Matúšek	MM	MŽP SR	TSK
Michal Dávid	MD	MŽP SR	NSK
Lenka Kašická	LK	NSK	NSK
Ivana Fiťmová	IF	ŽSK	ŽSK
Františka Krajačičová (od 1.9.2025)	FK	SAŽP	ŽSK
Ladislav Bíro	LB	BBSK	BBSK
Nikola Benková	NB	SAŽP	BBSK
Dominik Lejko (od 2.8.2025 do 18.10. otcovská dov.)	DL	PSK	PSK
František Luterančík	FL	SAŽP	PSK
Ján Rudy	JR	KSK	KSK
Imrich Fekete	IF	SAŽP	KSK

Tabuľka 1 Rozdelenie manažérov kvality ovzdušia v roku 2025 podľa územnej pôsobnosti

Z pohľadu hodnotenia kvality ovzdušia je územie Slovenskej republiky rozdelené na 10 zón, vrátane dvoch aglomerácií. Zóny vo všeobecnosti kopírujú administratívne členenie SR na vyššie územné celky, pričom pre potreby hodnotenia kvality ovzdušia sú samostatne vymedzené aj dve aglomerácie – aglomerácia Košice a aglomerácia územia hlavného mesta SR Bratislavy. Pôsobenie manažérov kvality ovzdušia (MKO) je rozdelené v súlade s týmto územným členením. Tvorba usmernení, v ktorých sú definované požiadavky na vzdelanie, kvalifikáciu a odbornú prax MKO, ako aj ich pracovná náplň, je úlohou KJ na MŽP SR v spolupráci s vybranými projektovými partnermi.

Po prijatí MKO na túto pozíciu zabezpečujú relevantní supervízori alebo projektoví

manažéri úvodné školenia zamerané na základnú orientáciu v pracovnej pozícii, administratívne povinnosti, pracovné úlohy a oboznámenie sa s pracovným prostredím. Súčasťou adaptačného procesu sú aj povinné školenia podľa interných predpisov zamestnávateľa, najmä BOZP a protipožiarna ochrana, ako aj oboznámenie sa s internými systémami a organizačnými pravidlami. Tento úvodný školiaci proces je nevyhnutný pre riadne plnenie projektových úloh a realizuje sa v rámci 100 % pracovného úväzku MKO, ktorý je plne alokovaný na projekt.

V rámci ďalšieho zaškolenia majú novoprijatí MKO k dispozícii dokument *Manuál pre MKO* (dostupný interne cez platformu MS Teams). Manuál obsahuje základné informácie o dôvodoch vzniku projektu Populair, o negatívnych vplyvoch znečisteného ovzdušia na zdravie a životné prostredie, o systéme monitorovania a hodnotenia kvality ovzdušia na Slovensku, ako aj o hlavných cieľoch a aktivitách projektu. Súčasťou dokumentu je aj opis organizačnej štruktúry projektu, spôsobov komunikácie, pracovnej činnosti MKO a prehľad relevantných projektových dokumentov a legislatívy v oblasti ochrany ovzdušia.

Manuál je MKO a ich supervízorom dostupný prostredníctvom komunikačného nástroja MS Teams a na projektovom intranete v časti [Projektové výstupy](#). Po každej aktualizácii je dokument zároveň distribuovaný aj elektronicky prostredníctvom e-mailu.

5 HODNOTENIE PRÁCE MKO ZA ROK 2025 A POKROK V DOSIAHNUTÍ ICH CIEĽOV

S cieľom zabezpečiť, aby aktivity MKO vychádzali z návrhu projektu a smerovali k napĺňaniu stanovených cieľov, vypracovala KJ súbor indikátorov na hodnotenie práce MKO, ako aj dokument *Manuál pre MKO*. Indikátory MKO slúžia na pravidelný štvrťročný odpočet realizovaných aktivít.

Hodnotenie práce MKO prebieha prostredníctvom projektového intranetu, ktorý umožňuje export indikátorov a [sledovanie pokroku jednotlivých MKO](#) podľa menného zoznamu aj podľa sledovaných období. Odpočet pokroku je generovaný zo zápisov [interných](#) a [externých stretnutí](#), [z evidovaných podnetov](#) v intranete a z [komunikačných výstupov](#) MKO.

S cieľom čo najviac podporiť MKO a minimalizovať chybovosť pri evidencii záznamov boli v prostredí MS Teams sprístupnené prehľadné tabuľky. Jeden zo zoznamov obsahuje detailný prehľad popis trvalých úloh, ktoré majú MKO pravidelne vykonávať, čo im uľahčuje orientáciu v pracovných povinnostiach a zabezpečuje jednotnosť a konzistentnosť evidencie. Ďalší zoznam slúži ako pomôcka pri správnom označovaní aktivít v projektovom intranete.

Výsledná tabuľka indikátorov je editovateľná. Aktivity realizované mimo rozsahu nastavených indikátorov si MKO zaznamenávajú manuálne v rámci kvartálneho odpočtovania do vygenerovanej tabuľky. Ide najmä o činnosti ako štúdium a analýza odborných podkladov, orientácia v legislatíve, príprava strategických dokumentov, spolupráca na tvorbe a pripomienkovaní projektových výstupov a komunikačných kampaní (vrátane brožúr, metodických materiálov a ďalších informačných výstupov), príprava na stretnutia a súvisiace

úlohy zabezpečujúce plnenie cieľov projektu. MKO sú opakovane vyzývaní, aby svoje aktivity priebežne zaznamenávali do projektového intranetu, keďže tieto záznamy tvoria podklad pre prípravu výstupov, hodnotení a správ. Novinkou od roku 2025 je časové obmedzenie zápisu aktivít do projektového intranetu na obdobie maximálne 40 dní spätne, ktoré bolo vopred komunikované všetkým MKO a jeho cieľom je zabezpečiť prehľadnosť evidencie pre KJ a zabrániť dodatočnému dopĺňaniu aktivít po uzavretí kvartálneho hodnotenia.

Ďalšou zmenou oproti predchádzajúcim rokom bolo zavedenie tzv. **minimálnych indikátorov** vychádzajúcich z projektovej dokumentácie. Ich nastavenie KJ v spolupráci s koordinátorkou projektu zabezpečilo pravidelný príspevok každého MKO k dosahovaniu cieľov projektu, kontinuitu práce a jasné vymedzenie očakávaného rozsahu aktivít. Zároveň podporilo lepšie plánovanie úloh, spoluprácu v tíme a jednoduchšie priebežné sledovanie pokroku.

V uplynulom roku bol zavedený aj nový nástroj na uľahčenie operatívneho riadenia práce – tzv. *AD HOC tabuľka* na platforme MS Teams. V tejto tabuľke líder aktivity C1.1 chronologicky eviduje úlohy zadávané manažérom kvality ovzdušia v priebehu roka. Tabuľka obsahuje informácie o zodpovednej osobe, zadávateľovi úlohy, termíne plnenia, stručnom popise úlohy, stave jej plnenia a dátume zadania. Nástroj je dostupný online, primárne ho spravuje líder C1.1, pričom úpravy môžu vykonávať aj ostatní členovia tímu. Stav plnenia úloh je vizuálne rozlíšený farebným označením (zelená farba označuje splnené úlohy, oranžová irelevantné a červená nesplnené úlohy). Tento nástroj umožňuje efektívne sledovať plnenie úloh jednotlivých MKO.

Pri prioritizácii úloh sa MKO riadia pokynmi koordinátorky projektu, KJ, akčného lídra alebo supervízora. Pri plnení úloh dodržiavajú stanovené termíny a v prípade komplikácií, ktoré by mohli ohroziť ich splnenie, o nich bezodkladne informujú. MKO plnia úlohy vyplývajúce z projektovej dokumentácie, čím sa priamo podieľajú na dosahovaní stanovených cieľov projektu. Hlavné úlohy MKO zahŕňajú najmä:

- poskytovanie informácií o vývoji kvality ovzdušia na regionálnej a miestnej úrovni,
- monitorovanie plnenia opatrení na zlepšenie KO zahrnutých v Programoch na zlepšenie kvality ovzdušia (PZKO) a podávanie správ príslušnému okresnému úradu v sídle kraja,
- poskytovanie informácií a konzultácií občanom, ako aj regionálnym a miestnym orgánom pri uplatňovaní opatrení a projektov zameraných na zlepšenie kvality ovzdušia,
- podporu možností financovania opatrení v oblasti kvality ovzdušia,
- osvetu a informačné aktivity v oblasti ochrany a kvality ovzdušia, vrátane spolupráce s miestnymi a regionálnymi médiami a kampaní na zvyšovanie povedomia,
- spoluprácu s KJ a národnými orgánmi v oblasti ochrany a kvality ovzdušia,
- poskytovanie poradenstva a podpory regionálnym a miestnym orgánom pri plánovaní efektívnych opatrení, vrátane revízie a aktualizácie PZKO.

5.1 Práca na PZKO

V roku 2025 bola pre MKO kľúčovou úlohou pokračujúca participácia na tvorbe a vydaní

Programov na zlepšenie kvality ovzdušia. Významným míľnikom bolo nadviazanie na dlhodobo neaktualizované dokumenty z roku 2013 a ich systematická aktualizácia. **V priebehu roka 2025 boli vydané tri nové PZKO – pre zónu Nitriansky kraj; Banskobystrický kraj; a zónu Košický kraj a aglomeráciu Košice.**

Zároveň MKO aktívne participovali na tvorbe ďalších piatich PZKO, ktoré sú v rôznych fázach prípravy a budú postupne nahrádzať dlhodobo neaktualizované dokumenty. Pri ich spracovaní MKO vychádzajú zo znalosti regionálnych problémov kvality ovzdušia, dostupných strategických dokumentov, podkladov SHMÚ a metodických materiálov projektu.

Proces prípravy je postavený na intenzívnej, pravidelnej aj operatívnej komunikácii s okresnými úradmi v sídle kraja (OÚSK), zainteresovanými obcami ([najmä rizikovými obcami so stupňom 3 alebo 2, ktoré boli vymedzené podľa SHMÚ](#)), s veľkými a strednými prevádzkovateľmi zdrojov znečisťovania ovzdušia, s MŽP SR a ďalšími relevantnými stranami. Spolupráca zahŕňa pracovné stretnutia, konzultácie, pripomienkovanie podkladov, spoluprácu na návrhoch opatrení a poskytovanie technicko-odbornej podpory počas celého procesu prípravy.

MKO sa v roku 2025 zúčastňovali zasadnutí pracovných skupín a poradných výborov, participovali pri odpočte predchádzajúcich opatrení, príprave harmonogramov, ako aj pri zbere dát o realizovaných a plánovaných projektoch relevantných pre kvalitu ovzdušia, či spoločne so zainteresovanými stranami navrhovali efektívne opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia na lokálnej a regionálnej úrovni.

Popri spolupráci s úradmi a samosprávami prebiehala aj intenzívna komunikácia s odbornými inštitúciami (SHMÚ, odborné útvary samosprávnych krajov a ďalšie subjekty) zameraná na zosúladenie metodických prístupov k hodnoteniu kvality ovzdušia, modelovaniu a návrhu opatrení.

Rok 2025 tak predstavoval výrazný posun v procese aktualizácie PZKO. Po viac než desaťročí boli vydané 3 nové programy (+5 v príprave) a MKO zároveň zohrávali zásadnú odbornú, komunikačnú a koordinačnú úlohu pri ich príprave.

MKO zorganizovali alebo sa zúčastnili **celkom 55 rôznych externých pracovných stretnutí** (osobných a v online priestore), ktorých hlavných predmetom bola **komunikácia s OÚSK ohľadom vydania PZKO pre jednotlivé zóny, účasť na zasadnutiach poradných výborov, pracovných skupinách a verejného prerokovania**. Vybraných pracovných stretnutí sa zúčastnili aj zástupcovia samospráv. Okrem týchto stretnutí MKO pravidelne spolupracovali s OÚSK prostredníctvom e-mailu a telefónu a poskytovali im odbornú pomoc pri rôznych aspektoch súvisiacich s vypracovaním týchto dôležitých strategických dokumentov. Podrobnosti ohľadom aktualizácie PZKO sú uvedené vo Výstupe 3 *Výročná správa o príprave PZKO za rok 2025* a v Prílohe A *Indikátory aktivít MKO 2025*.

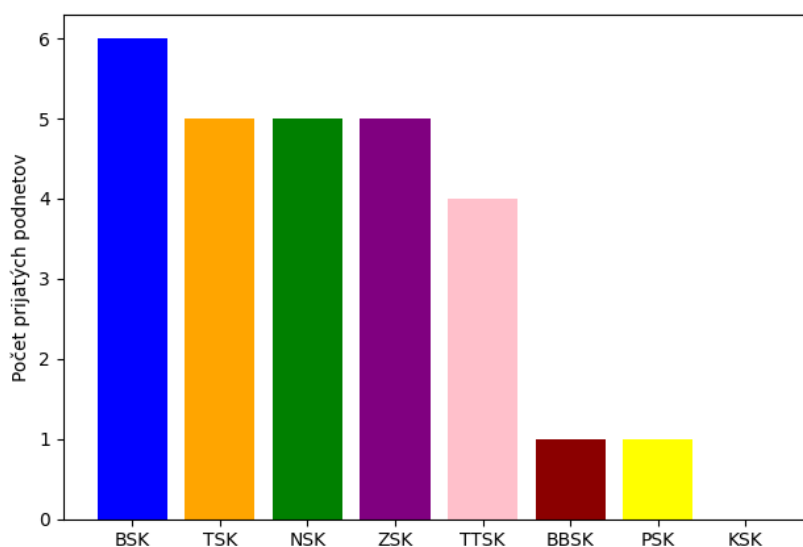
5.2 Prijaté podnety a stav ich riešenia

MKO poskytujú odborné poradenstvo v rôznych situáciách, napr. pri komunikácii so samosprávami, so širokou verejnosťou na podujatiach, ako aj pri riešení prijatých podnetov.

Podnety od fyzických osôb, starostov, prípadne od organizácií a relevantných skupín prijímajú MKO osobne, telefonicky alebo prostredníctvom kontaktných formulárov z populair.sk a dnesdycham.sk.

Najviac podnetov pochádzalo z Bratislavského kraja (6), nasledovali Trenčiansky (5), Nitriansky (5) a Žilinský kraj (5). Menší počet podnetov bol evidovaný z Trnavského kraja (4), Prešovského kraja (1) a Banskobystrického kraja (1), pričom z Košického kraja nebol v roku 2025 prijatý žiadny podnet. Podnety boli pridelované na riešenie podľa regionálnej pôsobnosti MKO a pri evidencii zaradované do kategórií mobilita, vykurovanie, ovzdušie, médiá, osвета a ostatné. Keďže pre riešenie **podnetov nebol stanovený minimálny indikátor**, MKO sa venovali každému prijatému podnetu bez výnimky a zabezpečili jeho odborné riešenie v čo najkratšom čase. V odôvodnených prípadoch boli podnety konzultované s Odborom globálnej ochrany ovzdušia, zmeny klímy a adaptácie MŽP SR alebo postúpené Slovenskej inšpekcii životného prostredia.

Záznamy o podnetoch sú evidované v projektovom intranete a prístupné všetkým MKO, čo uľahčuje riešenie obdobných prípadov v budúcnosti. **V roku 2025 bolo úspešne vyriešených všetkých 27 prijatých podnetov, teda 100 %.**

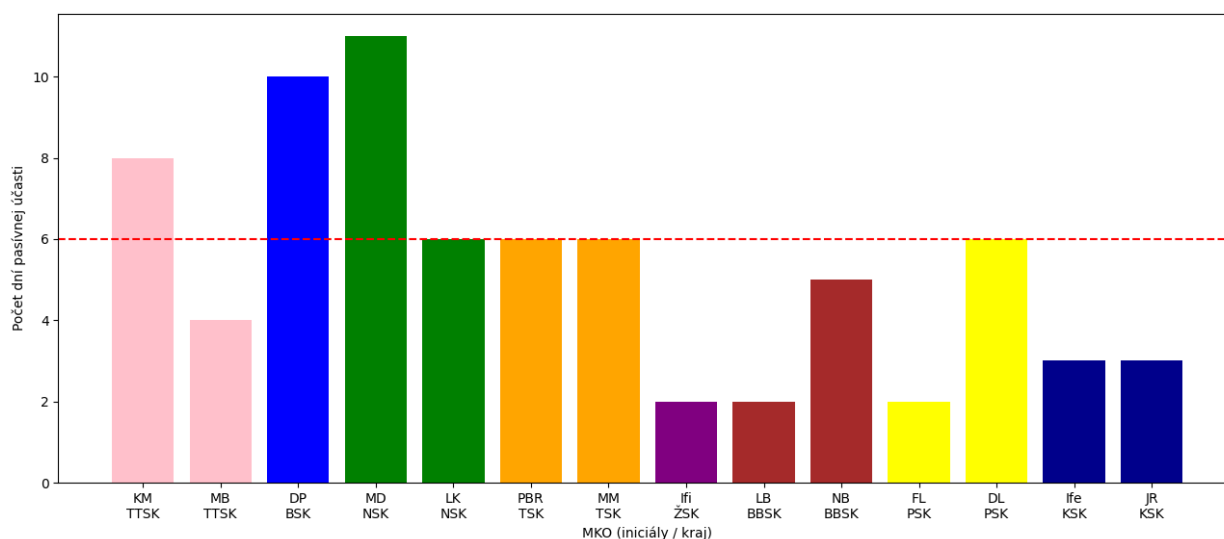

Obrázok 1 Podnety prijaté v roku 2025 podľa krajov

5.3 Pasívna účasť na podujatiach

Pre prácu MKO je dôležitá aj účasť na odborných akciách a podujatiach, ktoré podporujú vzdelávanie a zároveň vytvárajú priestor na zdieľanie skúseností medzi odbornou verejnosťou, samosprávami, tretím sektorom a ďalšími aktérmi. Súčasťou práce MKO je aj sledovanie aktuálneho diania v oblasti kvality ovzdušia, monitoring médií a rozširovanie odborných kompetencií prostredníctvom účasti na webinároch, workshopoch a konferenciách. Pasívna účasť na podujatiach je dôležitá najmä z hľadiska odborného rastu MKO a získané poznatky sú následne využívané pri riešení prijatých podnetov, komunikácii so širokou verejnosťou a pri orientácii v aktuálnych trendoch v oblasti ochrany ovzdušia.

Pre MKO bola v roku 2025 nastavená **minimálna úroveň pasívnej účasti na podujatiach na 6 dní na osobu za rok**, pričom sa evidoval počet dní účasti, nie počet podujatí. Na základe evidencie v projektovom intranete možno konštatovať, že **indikátor pasívnej účasti splnilo 7 z celkového počtu 14 hodnotených MKO**, pričom 7 MKO indikátor nespĺnilo. Jedna MKO (FK) nebola hodnotená, keďže na projekt nastúpila až na konci 3. kvartála roka 2025. Zároveň nebol v rámci tohto dokumentu hodnotený MKO za Bratislavský kraj pôsobiaci v gescii samosprávneho kraja (PL), keďže Bratislavský kraj vystúpil z projektu k 31. 7. 2025. Do uvedeného dátumu PL pôsobil na pozícii MKO na 50 % pracovného úväzku, avšak s výnimkou účasti na niekoľkých interných stretnutiach sa aktívne nezapájal do plnenia minimálnych projektových indikátorov, a preto jeho aktivity nie sú zahrnuté do vyhodnotenia v tomto dokumente. Odborné pokrytie územia Bratislavského kraja však bolo v roku 2025 zabezpečené prostredníctvom MKO pôsobiacej na MŽP SR, ktorej aktivity sú zahrnuté do hodnotenia. **Priemerný počet pasívnych účastí na podujatiach na jednu hodnotenú osobu dosiahol hodnotu 5.** Výsledky poukazujú na rozdielnú mieru zapojenia jednotlivých MKO do pasívnej účasti na odborných podujatiach v priebehu roka.

Obrázok 2 Pasívna účasť na podujatiach podľa MKO za rok 2025

Napriek tomu, že MKO FK nebola v tomto dokumente hodnotená, je potrebné uviesť, že sa veľmi rýchlo zaškolila a aktívne sa zapájala do terénnych aktivít prakticky od prvého mesiaca nástupu. Jej pracovné výsledky, ako aj výsledky ostatných MKO sú zohľadnené vo vyhodnotení plnenia indikátorov v tabuľke odpočtov indikátorov. Toto vyhodnotenie bolo zaslané agentúre CINEA, koordinátorke projektu, KJ, supervízorom, MKO a tabuľka je dostupná aj [v projektovom intranete](#), v časti *Projektové výstupy – C1 Konkrétne opatrenia – C1.1 MKO*.

Podujatia sa tematicky zameriavali najmä na oblasti ochrany ovzdušia, udržateľnej mobility, energetiky, klimatických politík, priemyselných emisií, environmentálneho vzdelávania a využívania dát v samosprávach. Väčšina odborných akcií bola absolvovaná prezenčne, časť z nich prebehla v online alebo hybridnej forme.

5.4 Aktívna účasť na podujatiach

Jedným z hlavných očakávaných výsledkov projektu je, aby sa do jeho ukončenia miestni obyvatelia viac dozvedeli o ochrane ovzdušia a zároveň boli v tejto oblasti aktívnejší. V roku 2025 sa **MKO zúčastnili 83 rôznych podujatí (spolu 89 dní)** na území celej Slovenskej republiky, kde vystupovali s odborným príspevkom alebo stánkom projektu Populair.

Išlo o široké spektrum aktivít, od besied pre verejnosť o správnom vykurovaní, odborných konferencií, metodických dní pre učiteľov a workshopov k udržateľnej mobilite, až po festivaly, Dni Zeme, župné dni, Európsku noc vedy či rodinné a komunitné akcie.

Verejnosť sa tu mohla dozvedieť, aké sú hlavné zdroje znečisťovania ovzdušia na Slovensku, ako sa kvalita ovzdušia meria a hodnotí, a kde je možné sledovať jej aktuálny stav, ako aj aké sú negatívne vplyvy znečisťujúcich látok na zdravie obyvateľstva. Zároveň boli predstavené dostupné opatrenia a finančné nástroje, možnosti správneho vykurovania, kroky, ktoré môže každý jednotlivec podniknúť pre zlepšenie kvality ovzdušia, a súvislosti medzi kvalitou ovzdušia, dopravou a udržateľnou mobilitou. Tieto témy boli prezentované napríklad na podujatiach ako:

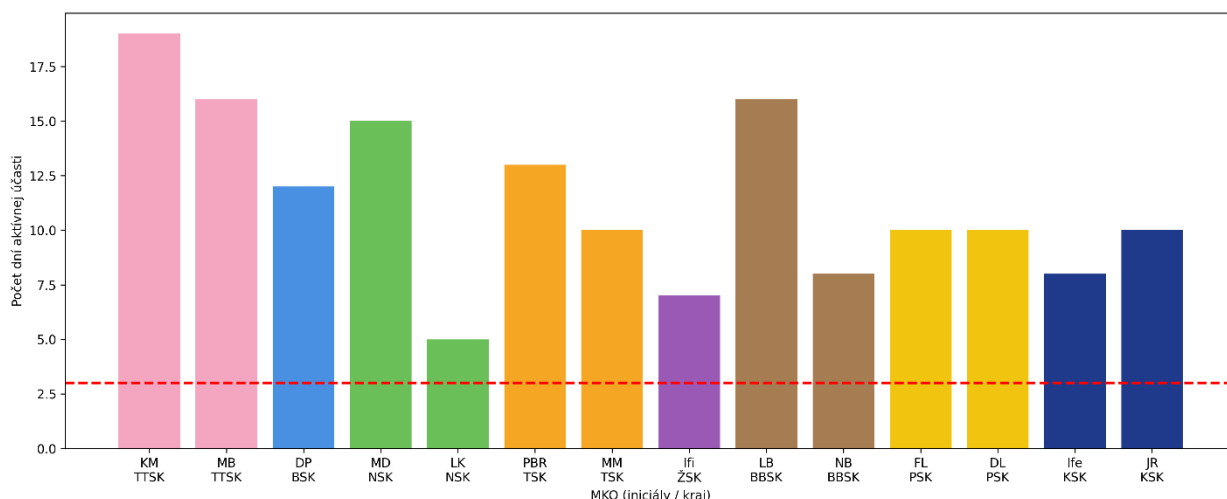
- **Vzdelávacie akcie:** [konferencia Zelené fórum](#), [workshop Climate GO](#), metodické dni pre učiteľov v mestách [Banská Bystrica](#)/[Žilina](#)/[Trenčín](#)/[Košice](#)/[Trnava](#)/[Nitra](#), workshopy k udržateľnej mobilite v mestách [Nitra](#)/[Stará Turá](#)/[Piešťany](#)/[Banská Bystrica](#), [stretnutia zástupcov samospráv k EVVO](#), [stretnutie priaznivcov EVVO](#) v Banskej Bystrici.
- **Odborné a multilaterálne stretnutia:** konferencia [Verejná osobná doprava 2025](#), [konferencia Ochrana ovzdušia 2025](#), [konferencia Dýchajme čistejší vzduch](#) – efektívne riešenia pre mestá a obce v Častej, [multilaterálny workshop SK-CZ-HU-SI](#), stretnutie s [LIFE Malopolska](#) ohľadom zdieľania skúseností s monitorovaním KO pomocou dronov.
- **Enviro-dni, festivaly a rodinné podujatia:** Deň Zeme v [Seredi](#), [vo Zvolene](#) a v lesoparku [Furča v Košiciach](#), EKO deň pre MŠ v Zámockom parku v [Seredi](#) a EKO deň v [Borši](#), Zelená pre život pre žiakov stredných škôl v [Seredi](#), envirofestival [ZA zelený kraj](#), Lesnícky deň v [Trenčíne](#), Ekofest v [Trnave](#), festival Učia sa [Trnava](#), festival Hory a Mesto v [Bratislave](#), rodinný festival Lestival 2025 v [Dolnej Krupej](#), festival Kruhy v kúpeľoch [Sliač](#), podujatie Barlatón v [Liptovskom Mikuláši](#), Gardenia v [Nitre](#), rodinné a tematické akcie ako Medzinárodný deň detí v [Dubnici nad Váhom](#), Mašínparáda v [Pribyline](#), KIA Open Day v [Tepličke nad Váhom](#), či komunitné podujatia v Banskej Bystrici ([Nedeľa v medenom hámri](#), [Vítanie jari na Bánosi](#)).
- **Župné dni, dni otvorených dverí a regionálne akcie:** Župné dni v [Košickom](#), [Trnavskom](#), [Žilinskom samosprávnom kraji](#), Zasadnutie regionálnej a miestnej samosprávy 2025 v [Prešove](#), mestské dni (napr. [Bratislavské mestské dni](#), Dni mesta [Svidník](#), Dni kultúry v [Honte](#), Kaštieľny deň v [Jelšave](#), Deň obce [Kalinovo](#), Slávnostný deň obce [Hronsek](#), [Haličské slávnosti](#)).
- **Veda, mládež a participácia:** Európska noc vedy 2025 v mestách [Žilina](#)/[Banská Bystrica](#)/[Košice](#)/[Poprad](#), podujatia Veda v osade v [Lubeníku a Jelšave](#), bádateľská iniciatíva a kampaň „Aká je tu atmosféra“ v spolupráci s programom GLOBE na [Kamzíku](#), kampaň

„Do školy po vlastných“ v obciach a mestách [Púchov/Vranov nad Topľou/Zlaté Moravce/Lehnice/Sereď](#), kampaň Európsky týždeň mobility v [Piešťany/Cífer/Stará Turá/Prešov](#) a akcie Ulice deťom v [Trenčíne](#) a [Žiline](#), či Deň bez áut v [Lučenci](#)

- a mnohé ďalšie, ktorých podrobný zoznam je uvedený vo vyhodnotení indikátorov MKO za r. 2025, ktorý bol zaslaný agentúre CINEA, koordinátorke projektu, KJ, supervízorom, MKO a je dostupný aj na projektovom intranete v časti [Projektové výstupy – C1 Konkrétne opatrenia – C1.1 MKO](#).

V roku 2025 bol pre MKO v rámci indikátorov stanovený **minimálny cieľ zúčastniť sa aspoň 3 podujatí formou aktívnej účasti**, pričom sa evidoval počet dní aktívnej účasti na podujatiach, nie počet podujatí. Tento **indikátor splnilo všetkých 14 hodnotených MKO**, pričom **žiadna osoba indikátor nesplnila len na minimálnej úrovni**. Počty dní aktívnej účasti sa pohybovali v rozpätí od 5 do 19 dní na jedného MKO.

Priemerný počet dní aktívnej účasti dosiahol hodnotu 11 dní na jednu hodnotenú osobu, čo výrazne presahuje minimálny stanovený indikátor a potvrdzuje vysokú mieru zapojenia MKO do práce s verejnosťou. Najvyššiu mieru aktívnej účasti zaznamenali najmä MKO KM, MB, LB, MD a PBR.

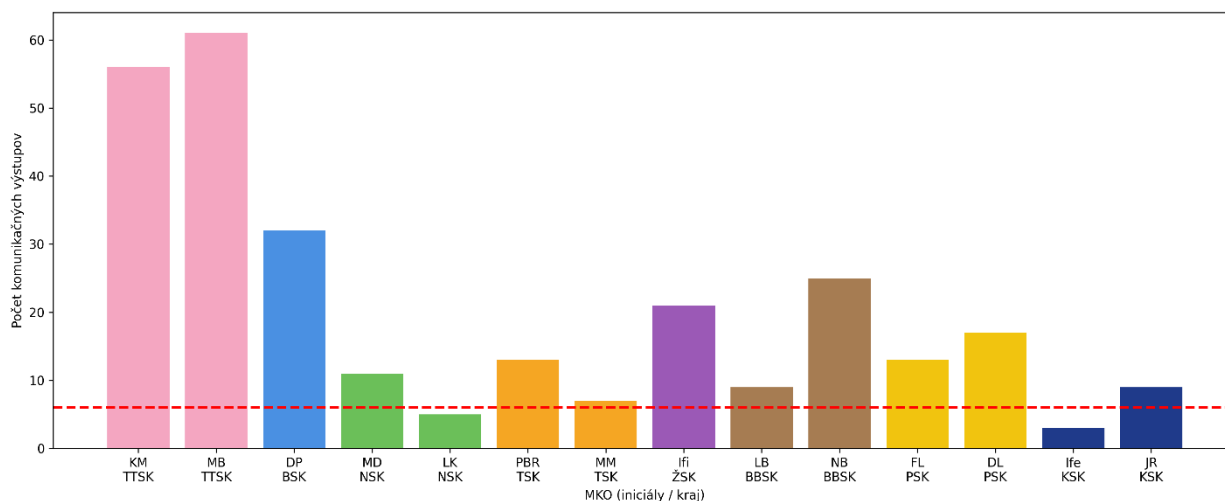
Obrázok 3 Aktívna účasť na podujatiach podľa MKO za rok 2025

5.5 Komunikačné výstupy

V roku 2025 zostala komunikácia tém ochrany a kvality ovzdušia jednou z kľúčových úloh MKO. Manažéri počas roka pripravovali a zverejňovali rôzne formy komunikačných výstupov ako napr. články, odborné príspevky, rozhovory, blogy, reportáže, videá, či zdieľania cez sociálne siete, ktorými informovali širokú verejnosť o kvalite ovzdušia, problémoch v regiónoch, opatreniach či príkladoch dobrej praxe. Keďže MKO pôsobia priamo v teréne, vedia autenticky sprostredkovať regionálny kontext, čím zvyšujú hodnotu a dôveryhodnosť témy a podnecujú verejný záujem o riešenia v oblasti ochrany a kvality ovzdušia.

V roku 2025 bolo v projektovom intranete zaznamenaných celkovo **193 komunikačných výstupov**. **Minimálny indikátor v oblasti komunikačných výstupov bol stanovený na úrovni**

6 výstupov na jednu hodnotenú osobu. Tento indikátor splnilo 12 zo 14 hodnotených MKO. Priemerný počet komunikačných výstupov dosiahol hodnotu **20 výstupov na jednu osobu**, čo výrazne presahuje stanovený minimálny cieľ. Najvyšší počet komunikačných výstupov zaznamenali MKO MB, KM, DP, NB a IFi, čo poukazuje na ich vysokú mieru aktivity v oblasti komunikácie smerom k verejnosti.

Obrázok 4 Komunikačné výstupy MKO za rok 2025

Na to, aby bol indikátor považovaný za splnený, museli MKO okrem celkového počtu výstupov povinne splniť aj dve špecifické požiadavky – vypracovať minimálne jeden blogový príspevok a jednu videovizitku. [Blogový príspevok](#) mal reflektovať osobnú skúsenosť MKO a priblížiť širokej verejnosti ich prácu menej formálnou formou, z pohľadu konkrétneho regiónu alebo riešeného problému.

Novým komunikačným nástrojom v roku 2025 boli [tzv. videovizitky](#). Každý manažér kvality ovzdušia v spolupráci s komunikačnou manažérkou pripravil krátke video, prevažne vo formáte Reels, v ktorom atraktívnym a zrozumiteľným spôsobom predstavil seba aj vybranú tému, napríklad monitorovanie a hodnotenie kvality ovzdušia, vplyvy znečisťujúcich látok na zdravie, vykurovanie a emisie z domácností alebo udržateľnú mobilitu. Koncom roka 2025 sa začalo s uverejňovaním prvých videovizitiek, ktoré majú potenciál výrazne rozšíriť dosah projektu na sociálnych sieťach a posilniť komunikáciu smerom k mladšiemu publiku. V roku 2026 je ambíciou tento formát ďalej rozvíjať a systematicky využívať ako moderný nástroj osvet.

Hoci väčšina MKO stanovené minimálne indikátory výrazne prekročila, rezervy sa ukázali najmä v písaní blogových príspevkov a v tvorbe videovizitiek, ktoré predstavujú časovo a obsahovo náročnejšie formáty komunikácie.

Komunikačné výstupy boli v roku 2025 pravidelne uverejňované vo viacerých regionálnych a celoslovenských médiách. Medzi najvýznamnejšie patrili:

- **Televízia:** STVR, TV JOJ, Mestská televízia Trnava, Mestská televízia Partizánske, Vranovské televízne noviny
- **Rozhlas:** Rádio Regina Západ, Rádio Regina Stred, Rádio Slovensko, Záhorácke rádio
- **Tlač a printové médiá:** Obecné noviny, Časopis Život, Časopis Relax, Časopis Maxík,

Časopis Môj dom, Časopis Záhorák, Rovinské noviny, Predajnianske zvesti, Regionálne noviny Tempo, Zvolenské noviny

- **Odborné príspevky v zborníkoch:** Ochrana ovzdušia 2025, Verejná osobná doprava 2025
- **Online médiá a spravodajské portály:** seredskenovinky.sk, trnava.dnes24.sk, teraz.sk, regiontrnava.sk, imeteo.sk, zelenespravy.sk, enviroportal.sk
- **Partnerské kanály:** oficiálne weby VÚC (TTSK – Zelený kraj, KSK, PSK, TSK, BSK, NSK, ŽSK, BBSK), minzp.sk, CEPTA.sk
- **Mestské/obecné weby a spravodajstvo:** napr. Trnava, Piešťany, Rovinka, Stará Turá, Banská Bystrica a ďalšie
- **Školské portály EDUPAGE a školské weby:** ZŠ Sereď, ZŠ Sídliisko II Vranov, ZŠ Lehnice, Brilliant Stars International School, Gymnázium Myjava, SOŠP Svit, ZŠ s MŠ Lubeník, ZŠ L. Novomeského Lučenec, ZŠ Bystrická Ružomberok, ZŠ s MŠ Važec, atď.

Podrobnejšie zápisy sú dostupné vo *Výstupe 34 – Výročná správa o činnostiach v oblasti šírenia informácií 2025*.

5.6 Spolupráca s obcami a mestami (mimo PZKO)

Pri práci MKO je veľmi dôležité plnenie indikátora „Spolupráca s obcami a mestami (mimo PZKO)“. Úlohou MKO je nadväzovať a rozvíjať spoluprácu so samosprávami v zverenom regióne, keďže práve obce ako orgány ochrany ovzdušia zohrávajú významnú úlohu pri zlepšovaní kvality ovzdušia na lokálnej úrovni. MKO sa stretnutí so zástupcami samospráv zúčastňujú samostatne alebo vo dvojici, pričom forma stretnutia je flexibilná. Najčastejšie ide o osobné pracovné stretnutia so starostami, primátormi a ďalšími relevantnými zamestnancami obecných a mestských úradov.

Pred samotnými stretnutiami si MKO vyhľadávajú verejne dostupné informácie o kvalite ovzdušia v danej obci, overujú jej zaradenie z hľadiska rizikovosti a využívajú aj dostupné miestne strategické dokumenty. Možnosti ďalšej spolupráce sa následne odvíjajú od záverov zo stretnutí a potrieb konkrétnej samosprávy.

Vo všetkých obciach je však nevyhnutná spolupráca pri budovaní environmentálneho povedomia o dôležitosti ochrany ovzdušia na miestnej úrovni. MKO pri pracovných stretnutiach používajú propagačné materiály zamerané na lokálne vykurovanie, dopravu, zdravotné vplyvy a hodnotenie kvality ovzdušia, a distribuujú obciam aj [Osvetový balíček](#) s prehľadom základných informácií v užívateľsky zrozumiteľnej forme. Materiály sú k dispozícii v tlačenej aj [online](#) podobe a samosprávy ich ďalej zdieľajú na úradných tabuliach, v priestoroch úradov, na svojich webových stránkach a sociálnych sieťach. Zdieľania, ktoré vznikli z iniciatívy MKO, sú evidované ako [komunikačné výstupy v intranete](#).

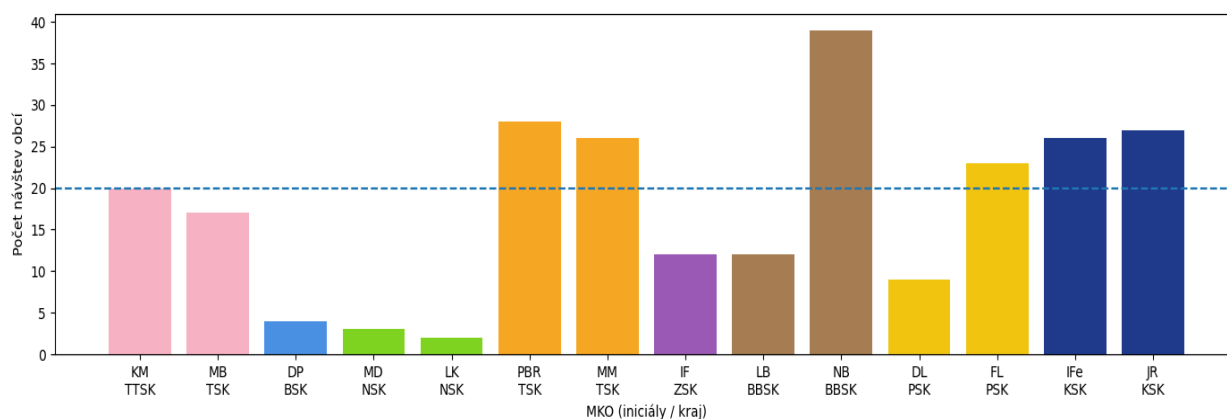
Pri stretnutiach so samosprávami sa opakovane otvára aj téma financovania opatrení na zlepšenie KO. MKO majú k dispozícii [prehľad možností financovania](#), rozdelený podľa typu opatrenia a zdroja, a sú priebežne informovaní o plánovaných, otvorených a ukončených výzvach. Tieto informácie majú v prehľadnej tabuľkovej forme a zároveň sú dostupné

aj na webovej stránke dnesdycham.populair.sk s možnosťou filtrovania podľa viacerých parametrov, čo im umožňuje rýchlo reagovať pri konzultáciách so samosprávami.

Indikátor zahŕňa pokračovanie v existujúcej spolupráci, ako aj nadväzovanie nových kontaktov, pričom MKO prioritne oslovujú obce s problémami s kvalitou ovzdušia, obce, z ktorých prichádzajú podnety od obyvateľov, alebo obce so záujmom o aktívnu spoluprácu. Vzhľadom na celkový počet 2 890 obcí na Slovensku nie je možné zabezpečiť osobnú návštevu všetkých obcí, a preto MKO využívajú kombináciu osobných stretnutí, online komunikácie, telefonických a písomných konzultácií.

V roku 2025 bolo v rámci indikátora „**Spolupráca s obcami a mestami (mimo PZKO)**“ zaznamenaných **78 stretnutí**, ktoré boli zamerané najmä na predstavenie projektu, úloh MKO, odborné poradenstvo a osvetu. Okrem toho bolo realizovaných ďalších **110 stretnutí a konzultácií** v súvislosti **so senzorickou sieťou a informatívnym monitoringom**, z toho **88 fyzických a 22 online stretnutí**. Významná časť terénnej práce MKO bola venovaná práve aktivitám spojeným so senzorickou sieťou SHMÚ, vrátane výberu lokalít, [terénnych obhliadok](#), riešenia technických podmienok a koordinácie zmluvného zabezpečenia meraní.

Minimálny indikátor bol stanovený na úrovni **20 návštev obcí ročne na jedného MKO**. Priemerná hodnota dosiahla **približne 17 návštev obcí na jednu hodnotenú osobu**, čo predstavuje približne **85 % stanovenej cieľovej hodnoty**. Viacerí manažéri indikátor výrazne prekročili, najmä NB, JR, PBR, MM a Ife. U niektorých MKO sa indikátor nepodarilo naplniť najmä z dôvodu vysokej časovej náročnosti aktivít spojených so senzorickou sieťou a paralelných povinností v rámci PZKO a ďalších projektových aktivít. Záznamy zo všetkých realizovaných stretnutí sú priebežne evidované v projektovom intranete v časti [Externé stretnutia](#).

Obrázok 5 Spolupráca s obcami a mestami (mimo PZKO) za rok 2025 v teréne

5.7 Aktivity na školách

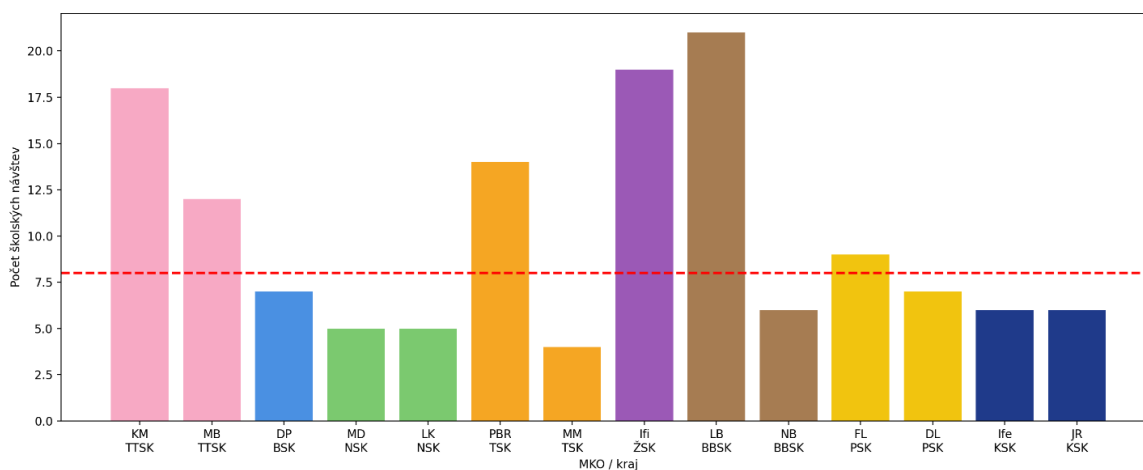
Ochrana a kvalita ovzdušia je u širokej verejnosti stále menej známa téma v porovnaní s oblasťami ako zmena klímy či odpadové hospodárstvo, preto zostávajú školy jedným z kľúčových priestorov pre systematickú environmentálnu výchovu. MKO sa v roku 2025 pri osвете cielene zameriavali na deti a mládež v materských, základných a stredných školách,

ako aj na študentov vysokých škôl a účastníkov letných táborov.

V priebehu roka bolo v projektovom intranete zaznamenaných celkovo **104 školských aktivít**, z toho **90 priamych vzdelávacích aktivít so žiakmi a študentmi a 14 prípravných a koordinačných stretnutí s vedením škôl a pedagógmi**. Koordinačné stretnutia sa týkali najmä plánovania kampane Do školy po vlastných, predstavenia envirovýchovných aktivít a možností spolupráce, ako aj technických otázok súvisiacich s meraním znečisťujúcich látok v okolí škôl. Pri priamych aktivitách so žiakmi a študentmi išlo najmä o interaktívne prednášky a diskusie k témam kvality ovzdušia, vykurovania a dopravy, praktické merania prachových častíc, aktivity v teréne a workshopy. Osobitnú kategóriu tvorili tematické kampane (napr. [Do školy po vlastných](#), [Šarkaniáda](#)), fotografické súťaže, ako aj aktivity realizované pri príležitosti Svetového dňa bez áut a Európskeho týždňa mobility.

Minimálny indikátor pre aktivitu „Aktivity na školách“ bol stanovený na úrovni **8 návštev škôl na jedného MKO za rok**. Na základe vyhodnotenia údajov za celý rok 2025 dosiahli školské aktivity **priemernú hodnotu približne 10 návštev na jedného MKO**, čím bol minimálny indikátor v priemere prekročený. Do hodnotenia sa započítavali aktivity 14 MKO, pričom **minimálny indikátor splnilo len 6 z nich**. Výsledky tak poukazujú na výrazné rozdiely v miere zapojenia jednotlivých MKO do vzdelávacích aktivít na školách.

Najvyšší počet školských aktivít zaznamenali najmä MKO LB, Ifi, KM, PBR a MB, ktorí výrazne prekročili stanovený minimálny indikátor. Výsledky potvrdzujú, že aktivity na školách boli aj v roku 2025 stabilnou a významnou súčasťou práce MKO, s vysokou mierou zapojenia najmä v Banskobystrickom, Žilinskom, Trenčianskom a Trnavskom kraji, pričom u niektorých MKO boli identifikované rezervy v napĺňaní indikátora.

Obrázok 6 Aktivity na školách podľa MKO za rok 2025

5.8 Iné navštívené subjekty

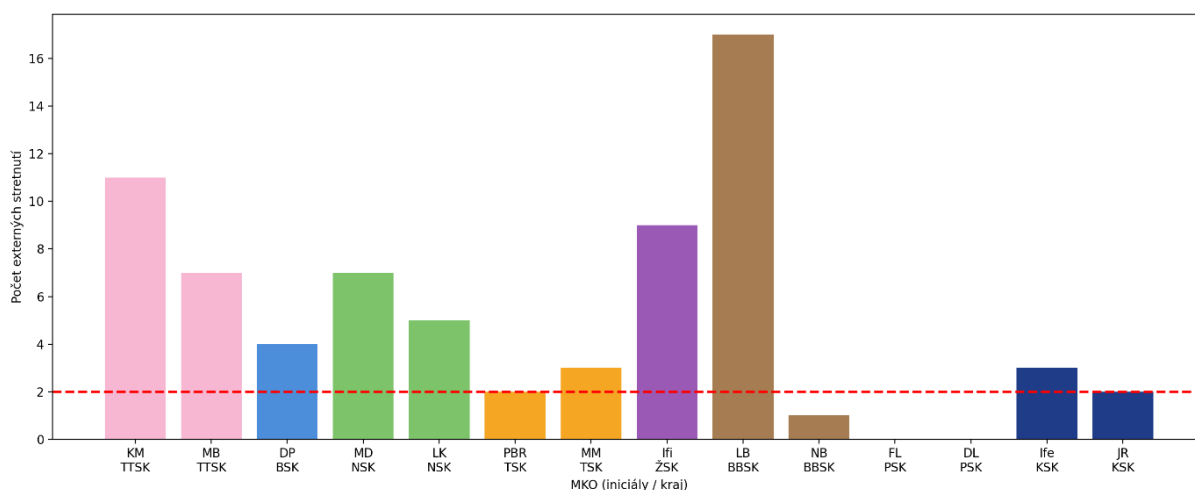
Popri práci so školami a samosprávami zohrávajú MKO významnú úlohu aj pri prepájaní rôznych inštitúcií, odborných organizácií, súkromného sektora a tretieho sektora. Táto spolupráca vytvára dôležitý priestor pre medziodborový výmenu skúseností, šírenie odborných informácií a rozvoj partnerstiev v oblasti ochrany a zlepšovania kvality ovzdušia.

V roku 2025 bolo v projektovom intranete zaznamenaných **33 externých stretnutí** v kategórii „**Iné navštívené subjekty**“, zahŕňajúcich rokovania a networking s predstaviteľmi samosprávnych krajov, občianskych združení, vzdelávacích inštitúcií, organizátorov verejných podujatí a súkromných spoločností. Stretnutia sa zameriavali najmä na udržateľnú mobilitu, koordináciu osvetových kampaní, technické otázky monitorovania KO, podporu zelených opatrení a plánovanie spoločných podujatí a komunikačných výstupov. Súčasťou spolupráce bolo napríklad vysielanie osvetových spotov v autobusoch spoločnosti ARRIVA, networking s festivalmi Učiaca sa Trnava, EKOFEŠT a Kruhy, rokovania s odbornými komorami (napr. Komora kominárov Slovenska) a uzatváranie memoránd o spolupráci, vrátane memoranda so spoločnosťou Tesco Stores v oblasti spolupráce na vybraných osvetových aktivitách projektu.

V samostatnej podkategórii **C2.9 (dron)** bolo zaznamenaných **ďalších 6 odborných stretnutí** a online komunikácia. Tieto aktivity sa zameriavali najmä na overovanie možností využitia bezpilotných systémov pri monitorovaní zdrojov znečisťovania ovzdušia, hľadanie vhodných postupov a riešení, konzultácie k prevádzkovým povoleniam v osobitnej kategórii a prípravu odborných podkladov pre dokumentáciu SORA. Významnú odbornú úlohu v tejto oblasti zohrával MKO MD, ktorý tému systematicky zastrešoval na úrovni celého projektu.

Do tejto skupiny boli zaradené aj aktivity v rámci kategórie **C2.10 (zelené opatrenia)**, ktoré zahŕňali **23 stretnutí zameraných na plánovanie a realizáciu zelenej výsadby** v školách, sociálnych zariadeniach, obciach a ďalších inštitúciách. Išlo najmä o terénne obhliadky, návrhy výsadiieb a projektovanie zelenej infraštruktúry. Tieto aktivity prebiehali predovšetkým v [Banskobystrickom](#), Nitrianskom a [Žilinskom](#) samosprávnom kraji, pričom MKO LB z BBSK plnil zároveň aj mentorskú a metodickú úlohu vo vzťahu k ostatným regiónom.

Minimálny indikátor pre aktivitu „**Iné navštívené subjekty**“ bol stanovený na **2 externé stretnutia na jedného MKO za rok**, pričom **priemerná hodnota dosiahla 5 stretnutí**. Väčšina MKO indikátor splnila, viacerí ho výrazne prekročili, pričom výraznú mieru zapojenia dosiahli najmä MKO LB, KM, IFi, MD a MB. Aktivity tak v roku 2025 významne prispeli k rozširovaniu odborných sietí, podpore osvetu a k vytváraniu priestoru pre spoločné riešenia v oblasti zlepšovania kvality ovzdušia.

Obrázok 7 Iné navštívené subjekty podľa MKO za rok 2025

5.9 Školenia

V roku 2025 pokračovalo systematické zvyšovanie odbornej, technickej a komunikačnej úrovne MKO. Školenia predstavujú dôležitý nástroj profesionálneho rastu manažérov, a to najmä v oblastiach legislatívy, komunikácie, ekologického vykurovania, digitálnych zručností, využívania meracej techniky a analytických nástrojov. Časť školení organizoval projekt Populair a KJ, ďalšiu časť absolvovali MKO individuálne podľa vlastného záujmu a kapacít (napríklad technické a IT kurzy, špecializované vzdelávanie či odborné semináre).

Účasť MKO na školeniach organizovaných KJ alebo AL projektu naďalej bola povinná. Plán školení bol aj v roku 2025 dostupný v MS Teams a MKO boli priebežne informovaní o mieste konania, programe a forme školenia. V prípade neúčasti boli povinní svoju absenciu ospravedlniť supervízorovi alebo určenej kontaktnej osobe, a ak bol k dispozícii audiovizuálny záznam, školenie absolvovali dodatočne zo záznamu.

Na rozdiel od iných projektových aktivít nebol v roku 2025 pre oblasť **školení stanovený minimálny kvantitatívny indikátor**. Cieľom bolo zabezpečiť, aby MKO absolvovali všetky povinné školenia a mali zároveň priestor na ďalšie vzdelávanie podľa individuálnych potrieb.

V roku 2025 bolo v projektovom intranete **zaznamenaných 24 školení**, ktorých sa MKO zúčastnili prezenčne alebo online. Školenia možno tematicky rozdeliť do troch hlavných skupín:

- odborné školenia (napr. nová európska legislatíva v oblasti ochrany ovzdušia, schéma Obnov dom mini, stavebný zákon, zelené verejné obstarávanie, EMAS, Train the Trainer),
- technické a IT školenia (napr. Python, Data Science, manipulácia s dátami v pandas, Microsoft 365 Copilot, UAV kurzy, práca s internými systémami VÚC),
- komunikačné a soft-skills školenia (napr. efektívna e-mailová a telefonická komunikácia, časový manažment).

Z celkového počtu školení boli **4 školenia organizované KJ**, ktoré tvorili základ odborného vzdelávania MKO a boli priamo zamerané na výkon ich práce v kontexte ochrany ovzdušia, prípravy a aktualizácie PZKO, legislatívnych zmien a práce s dátovými a informačnými systémami:

- Školenie ku schéme Obnov dom mini (12.02.2025)
- Školenie k novej európskej legislatíve v oblasti ochrany ovzdušia (12.03.2025)
- Školenie zamerané na strategické dokumenty (prehľad, význam, písanie, implementácia, odpočet), Enviroportál, Informačný systém environmentálnych cieľov (ISEC) a Envidat (30.04.2025)
- Školenie k NEIS (21.05.2025)

Databáza všetkých realizovaných školení je priebežne vedená v projektovom intranete a v odpočte indikátorov za rok 2025, ktorý je dostupný v projektovom intranete.

5.10 Štúdium a analýza odborných podkladov

Aj v roku 2025 predstavovalo **samostatné štúdium** odborných podkladov neoddeliteľnú súčasť práce MKO. Popri organizovaných školeniach a pracovných stretnutiach sa MKO

systematicky venovali individuálnemu vzdelávaniu, pričom pre túto **oblasť nebol stanovený minimálny indikátor**. Rozsah a obsah samoštúdia vychádzal z aktuálnych potrieb jednotlivých manažérov, regionálnych špecifik a úloh súvisiacich najmä s aktualizáciou PZKO a prípravou ďalších projektových aktivít.

Ťažiskom štúdia boli odborné a metodické podklady SHMÚ, legislatíva v oblasti ochrany ovzdušia, odpadov, územného plánovania a stavebného zákona, ako aj nové európske legislatívne rámce, najmä Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/2881 o kvalite okolitého ovzdušia. MKO sa zároveň venovali analýze regionálnych a miestnych strategických dokumentov a ďalších koncepčných materiálov zameraných na udržateľný rozvoj a znižovanie emisií.

Súčasťou priebežného vzdelávania bolo aj sledovanie odborných článkov, reportáží a dokumentárnych filmov, oboznamovanie sa s metodickými usmerneniami pre informatívny monitoring kvality ovzdušia a štúdium interných projektových dokumentov, metodických príručiek, manuálov a projektových webových stránok.

Samostatné štúdium a analýza odborných podkladov tak v roku 2025 významne prispeli k prehĺbovaniu odborných znalostí MKO, k lepšej orientácii v legislatívnych, metodických a strategických dokumentoch a k zvýšeniu kvality ich práce v teréne, ako aj k posilneniu schopnosti odbornej argumentácie pri komunikácii so samosprávami, odbornou verejnosťou a širokou verejnosťou.

5.11 Interná komunikácia a spolupráca

Interná komunikácia MKO prebiehala priebežne počas celého roka a bola zabezpečovaná prostredníctvom pravidelných porád, pracovných a projektových stretnutí a operatívnej spolupráce s KJ projektu a partnermi. Pre túto oblasť **neboli** v roku 2025 nastavené **minimálne indikátory**, keďže rozsah internej komunikácie vyplýva z aktuálnych potrieb projektu a z priebehu plnenia jednotlivých úloh.

Interná koordinácia projektu bola zabezpečovaná najmä prostredníctvom pravidelných **porád KJ**, ktoré sú zaznamenávané v projektovom intranete. V roku 2025 sa uskutočnilo **25 takýchto stretnutí**, zameraných na riešenie aktuálnych úloh, harmonogramov, nadväznosti aktivít a priebežné odpočty. Týchto stretnutí sa pravidelne zúčastňovala aj koordinátorka projektu.

Na úrovni partnerov projektu prebiehali aj pravidelné **porady tímu na MŽP SR**, pričom v intranete je za rok 2025 zdokumentovaných **27 porád** zameraných na plánovanie a odpočet úloh a operatívnu koordináciu. **Interná koordinácia** na úrovni **SAŽP** bola zabezpečená prostredníctvom pravidelných **porád** oddelenia LIFE, ktorých bolo zaznamenaných **23**.

Dôležitou súčasťou internej komunikácie boli aj pravidelné online stretnutia, tzv. **weekly call**, ktoré prebiehali v prostredí MS Teams a slúžili na priebežnú výmenu informácií medzi MKO a KJ projektu. V roku 2025 sa uskutočnilo **13 takýchto stretnutí**.

Na úrovni celého projektu sa zároveň realizovali projektové stretnutia, ktoré slúžili

na komplexné zosúladienie aktivít, výmenu skúseností a plánovanie ďalšieho postupu. Počas roka sa uskutočnilo **7 projektových stretnutí, z toho 3 prezenčné**. Aprílové prezenčné stretnutie sa konalo na Úrade BSK, júnové na Úrade ŽSK a novembrové v sídle SAŽP v Banskej Bystrici.

Významnú časť internej komunikácie tvorili pracovné stretnutia a porady zamerané na monitoring KO, najmä v súvislosti s pilotným projektom pripravovanej senzorickej siete. Tieto stretnutia sa venovali príprave a koordinácii technických postupov, výberu lokalít, spolupráci so SHMÚ a príprave zmluvných podkladov pre obce. Okrem toho sa v priebehu roka uskutočňovali aj ďalšie interné porady a pracovné stretnutia, ktoré reagovali na priebežné potreby projektu, prípravu PZKO, kampaní, osvetových aktivít a interných výstupov.

Významnou súčasťou internej spolupráce MKO v roku 2025 bola pripomienkovacia a koncepcná činnosť, ktorá predstavovala výraznú pridanú hodnotu pre projekt. MKO sa aktívne zapájali do pripomienkovania interných materiálov, pričom do výstupov vnášali regionálny pohľad, praktické skúsenosti z územia a spätnú väzbu z práce so samosprávami a verejnosťou. Týmto spôsobom prispievali k zvyšovaniu kvality, zrozumiteľnosti a použiteľnosti projektových výstupov v praxi.

Osobitný význam mala spolupráca na tvorbe a úpravách komunikačných a osvetových materiálov, kde sa odborné znalosti MKO prepájali s tvorivým prístupom. MKO sa podieľali na obsahovej aktualizácii brožúr, letákov a ďalších výstupov zameraných na KO, zdravie, vykurovanie a mobilitu, ako aj na príprave tém environmentálnej výchovy pre rôzne cieľové skupiny. Ich zapojenie zabezpečilo, že výsledné materiály reflektovali reálne potreby území a boli lepšie prispôbené cieľovým skupinám.

Tvorivý a analytický rozmer práce MKO sa prejavil aj pri príprave koncepcných podkladov pre nové aktivity projektu, vrátane návrhov výstupov pracovných skupín, vstupov do SWOT analýzy a z nej vyplývajúcich zásad internej komunikácie a spolupráce, odporúčaní pre regionálne a miestne politiky a pri profilácii MKO.

5.12 Demonštračné aktivity zamerané na vykurovanie

V roku 2025 **nebol v rámci aktivity C3 stanovený minimálny indikátor pre demonštračné aktivity zamerané na vykurovanie domácností**. Uvažovaný indikátor zameraný na systematické návštevy domácností si vyžaduje jednotné metodické usmernenie a kontinuálnu odbornú podporu smerom k MKO, ktoré v danom období neboli zabezpečené v potrebnom rozsahu. Z tohto dôvodu bola od septembra 2025 vymenovaná nová akčná líderka aktivity C3, ktorou sa stala MKO DP.

Napriek tomu, že pre rok 2025 v súvislosti s týmto indikátorom nebol nastavený minimálny počet, dochádzalo k napĺňaniu aktivity najmä prostredníctvom ukážok správnych techník vykurovania a informatívnych demonštrácií reagujúcich na konkrétne podnety z obcí.

Súčasťou týchto aktivít boli aj informačné merania v domácnostiach pomocou vlhkomerov a termovízných kamier, zamerané na posúdenie vlhkosti palivového dreva a tepelnoizolačných vlastností budov. Aktivity mali charakter individuálneho poradenstva

a prispievali k zvyšovaniu povedomia o správnom vykurovaní, úsporách energie a súvislostiach medzi vykurovaním domácností a kvalitou ovzdušia. Tento typ **návštev domácností** bol v roku 2025 realizovaný v **10-krát**.

Hlavný dôraz bol zameraný na demonštračné aktivity realizované formou účasti na verejných podujatiach s využitím demonštračného prívesu, v rámci ktorého boli verejnosti prakticky prezentované správne techniky vykurovania. Do októbra 2025 projekt Populair využíval prívies zapožičaný na základe memoranda o spolupráci s Cechom kachliarov. Od októbra 2025 disponuje projekt Populair vlastným príviesom, vybaveným tepelnými spotrebičmi sponzorsky poskytnutými Cechom kachliarov, čo vytvára predpoklady pre jeho častejšie využívanie a dosahovanie vyššieho počtu demonštračných aktivít v roku 2026.

V priebehu roka 2025 sa uskutočnilo **15 verejných podujatí** v celkovom rozsahu 17 dní, počas ktorých boli verejnosti **prezentované správne techniky vykurovania**, výber vhodného paliva a súvislosti medzi vykurovaním domácností a kvalitou ovzdušia. Táto forma práce umožnila osloviť široké spektrum obyvateľov a efektívne prepájať odborné informácie s praktickými ukážkami priamo v území.

5.13 Príprava strategických dokumentov/navrhovanie opatrení/pracovné skupiny

MKO sa aktívne zapájali do prípravy strategických dokumentov, navrhovania opatrení a práce v odborných a pracovných skupinách na lokálnej, regionálnej aj národnej úrovni. Ich činnosť nadväzovala najmä na prípravu a aktualizáciu PZKO. Súbežne MKO pracovali aj na ďalších strategických dokumentoch s cieľom zabezpečiť systematické zohľadňovanie problematiky ochrany a kvality ovzdušia.

V priebehu roka 2025 sa MKO zúčastnili **26 odborných rokovaní a pracovných stretnutí** zaznamenaných v projektovom intranete, zameraných **na prípravu strategických dokumentov, štúdií a návrh opatrení v oblasti kvality ovzdušia**.

Na regionálnej úrovni sa MKO pôsobiaci na úrovni vyšších územných celkov (najmä NSK, ŽSK, PSK a TSK) podieľali na vypracovaní informatívnych správ o stave kvality ovzdušia v príslušných zónach, ktoré slúžili na informovanie regionálnych zastupiteľstiev v súlade s § 45 zákona č. 146/2023 Z. z.

MKO sa zapojili do dlhodobej spolupráce v rámci medzinárodného programu GLOBE, v rámci ktorej sú zástupcovia projektu MD, PBR a LB členmi vedeckej rady programu. Súčasťou tejto spolupráce je aj rozširovanie programu GLOBE o oblasť ochrany a kvality ovzdušia, realizované prostredníctvom systematickej spolupráce so školami, v rámci ktorej sa členovia vedeckej rady z projektu Populair venujú vzdelávaniu žiakov aj pedagógov. Zároveň sa MKO zapojili do pracovných skupín riešiacich problematiku znečistenia ovzdušia v konkrétnych lokalitách (napr. mestská časť Môťová v meste Zvolen), ako aj do rokovaní k možnostiam implementácie Uznesenia vlády SR č. 617/2024 v Jelšave. Významnú časť aktivít tvorili aj pracovné stretnutia k príprave štúdií uskutočniteľnosti v mestách Banská Bystrica a Sereď, kde sa riešili otázky územného rozvoja, dopravy a kvality ovzdušia.

Na národnej úrovni sa MKO aktívne podieľali na aktualizácii rezortnej koncepcie

environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvetu (EVVO) do roku 2030 pod gesciou MŽP SR, pričom dôraz kládli na systematickejšie zaradenie témy ochrany ovzdušia a kvality ovzdušia do vzdelávacích a osvetových aktivít pre širokú verejnosť. Súčasťou aktivít bola aj účasť v hodnotiacich komisiách národných súťaží (napr. Európsky týždeň mobility 2025).

Významná časť aktivít mala charakter odborných konzultácií a online rokovaní s akademickým sektorom, najmä so zástupcami Fakulty sociálnych a ekonomických vied Univerzity Komenského, v súvislosti s prípravou a realizáciou výskumných projektov (APVV), behaviorálnych intervencií a projektového zámeru HEAT-BEHAVE. MKO sa zároveň zapájali aj do rokovaní k regionálnym inovačným stratégiám a spolupráci s centrami vedy a techniky.

Aktivita C3 bola v roku 2025 koordinovaná a odborne zastrešená MKO DP, pričom na jej realizácii sa podieľali aj ďalší MKO v rámci svojho regionálneho pôsobenia. Zapojenie MKO do týchto aktivít pomohlo preniesť tému kvality ovzdušia z odborných diskusií do praktického plánovania a realizácie opatrení v území. Podrobnosti k príprave strategických dokumentov, navrhovaniu opatrení a účasti v pracovných skupinách sú uvedené vo *Výstupe 9 – Odporúčania zverejňované každé dva roky a vstupné materiály na návrh regionálnych a miestnych politík, ako aj právnych predpisov na zlepšenie účinnosti opatrení v oblasti kvality ovzdušia.*

5.14 Ďalšie aktivity

Rovnako ako v predchádzajúcom období, aj v roku 2025 realizovali MKO široké spektrum ďalších aktivít, ktoré svojím charakterom presahovali rámec jednotlivých indikátorov a významne podporovali napĺňanie cieľov projektu Populair. Išlo o priebežné činnosti metodického, analytického, koordinačného, komunikačného a organizačného charakteru, ktoré reagovali na aktuálne potreby regiónov, samospráv, škôl a projektových partnerov.

Významná časť týchto aktivít súvisela s podporou udržateľnej mobility detí a mládeže, najmä v rámci kampane Do školy po vlastných a prípravy školských plánov mobility. MKO sa podieľali na spracovaní analytických podkladov, vyhodnocovaní dotazníkov, tvorbe vizuálnych a prezentačných výstupov a ich komunikácii smerom k samosprávam, čím prispievali k lepšiemu rozhodovaniu o opatreniach v okolí škôl.

Súčasťou ďalších aktivít boli aj osvetové, vzdelávacie a komunikačné činnosti zamerané na kvalitu ovzdušia, vykurovanie domácností, energetickú efektívnosť a udržateľnú mobilitu. MKO sa podieľali na príprave prezentácií, besied, výstav, konferencií a verejných podujatí, pričom odborné témy spracúvali formou zrozumiteľnou pre širokú verejnosť.

Neoddeliteľnou súčasťou práce MKO bola aj priebežná interná, organizačná a administratívna agenda, vrátane prípravy podkladov k verejnému obstarávaniu, plánovania rozpočtov, zabezpečenia logistiky podujatí, komunikácie s partnermi a vedenia projektovej dokumentácie.

Hoci tieto aktivity nie je možné jednoznačne vyjadriť prostredníctvom kvantitatívnych indikátorov, ich prínos sa prejavil v zvyšovaní kvality výstupov projektu, posilňovaní spolupráce v území a v schopnosti MKO flexibilne reagovať na aktuálne výzvy. Táto rôznorodá a často menej

viditeľná práca potvrdzuje dôležitú úlohu MKO ako odborného a metodického zázemia projektu Populair.

6 ZÁVER

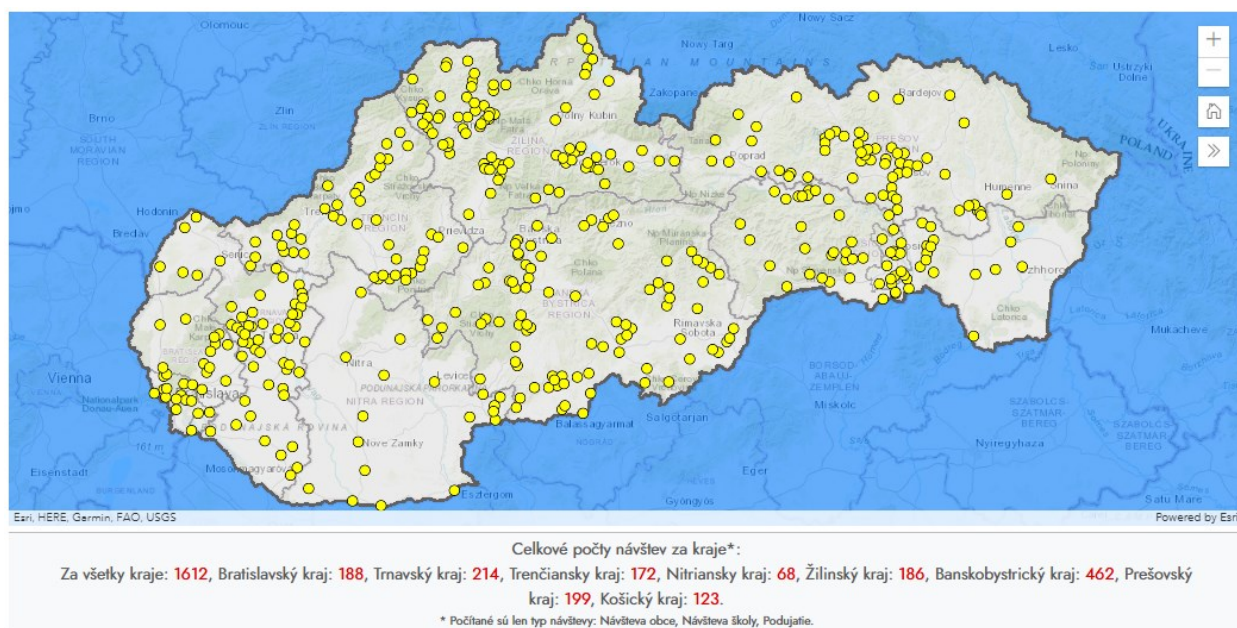
V roku 2025 sieť MKO nadviazala na predchádzajúce obdobie a výrazne posilnila praktickú implementáciu projektu Populair. Dôraz sa presunul z prípravnej fázy na konkrétne odborné, koordinačné a terénne aktivity.

V šiestom roku projektu sa potvrdilo, že vytvorená národná sieť MKO je funkčným a odborným pilierom riadenia KO na regionálnej a lokálnej úrovni a predstavuje jedinečnú kapacitu, ktorá na Slovensku dlhodobo absentovala.

Kľúčovým míľnikom roku 2025 bol posun v príprave a vydávaní PZKO, keď sa po viac než desiatich rokoch podarilo vydať tri nové PZKO a zároveň výrazne rozpracovať zostávajúce programy. MKO v tomto procese zohrávali zásadnú odbornú, komunikačnú a koordinačnú úlohu.

Popri strategickej práci MKO intenzívne pôsobili v teréne, a to v spolupráci so samosprávami, školami, odbornými inštitúciami a širokou verejnosťou. Významnú časť ich práce tvorila osвета a vzdelávanie zamerané na hlavné zdroje znečisťovania ovzdušia, najmä vykurovanie domácností a dopravu, ako aj prezentácia opatrení na zlepšenie KO a možností ich financovania.

Verejnosť má zároveň možnosť priebežne sledovať vybrané [aktivity realizované v teréne](#) prostredníctvom projektového webu, vrátane ich priestorového zobrazenia v interaktívnej mape. Rozsah aktívnej účasti na podujatiach, školách a verejných akciách potvrdzuje vysokú mieru angažovanosti MKO naprieč celým Slovenskom.

Obrázok 8 Mapa aktivít MKO v teréne

Dôležitým posunom bolo aj spresnenie systému hodnotenia práce MKO prostredníctvom zavedenia minimálnych indikátorov a nových nástrojov koordinácie, ktoré zvýšili prehľadnosť, plánovanie a porovnateľnosť výkonu medzi regiónmi. Súčasne sa potvrdilo, že značná časť práce MKO má charakter odbornej, metodickej, koordinačnej a administratívnej činnosti, ktorá nie je vždy jednoducho kvantifikovateľná, no je nevyhnutná pre plynulé fungovanie projektu a kvalitu jeho výstupov.

Skúsenosti z roku 2025 ukazujú, že MKO sa stali prirodzeným odborným medzičlánkom medzi štátnou správou, samosprávami, odbornými inštitúciami a verejnosťou. Ich schopnosť reagovať na regionálne špecifiká, pracovať s dátami, komunikovať zrozumiteľným spôsobom a prepájať strategické plánovanie s praxou predstavuje významnú pridanú hodnotu projektu Populair. Táto práca vytvára pevné predpoklady pre ďalší progres v roku 2026, najmä v oblasti implementácie opatrení PZKO, rozšírenia demonštračných aktivít a budovanie environmentálneho povedomia.

7 PRÍLOHA

INDIKÁTORY AKTIVÍT MKO 2025 VYPRACOVANÉ KJ

1. Práca na PZKO – C1.1 (priebežne)

Pokračovanie v aktívnej spolupráci s OÚSK a OÚ na základe Memoranda o spolupráci na príprave PZKO (podpísanom medzi prednostom/prednostkou okresného úradu v sídle kraja a ministrom ŽP), prezenčné stretnutia, online stretnutia, harmonogram prípravy PZKO a jeho dodržiavanie v súčinnosti s OÚSK. Odborné skupiny je potrebné z úrovne MKO osloviť vo veci konkrétnych otázok (napr. opatrenia v PZKO), ide o dôležitý networking v rámci regiónu. V záujme naplnenia cieľov Memoránd sú rámcom spolupráce najmä tieto aktivity a činnosti:

- a) vypracovanie časového harmonogramu prípravy PZKO od vyvesenia oznámenia o začatí príprav na vypracovaní PZKO až po termín jeho vydania,
- b) identifikácia kľúčových aktérov a všetkých zainteresovaných strán a ich zapojenie do procesu prípravy PZKO podľa časového harmonogramu tvorby PZKO,
- c) zriadenie poradného výboru - členov poradného výboru v súlade so Štatútom poradného výboru menuje vedúci odboru starostlivosti o životné prostredie okresného úradu v sídle kraja,
- d) zriadenie pracovnej skupiny – so zastúpením zástupcov okresného úradu v sídle kraja, dotknutých samospráv, znečisťovateľov ovzdušia (veľké a stredné zdroje znečisťovania ovzdušia), odborných expertov a MKO,
- e) realizácia zasadnutí poradného výboru podľa potreby,
- f) realizácia zasadnutí pracovných skupín, identifikácia merateľných opatrení na zlepšenie kvality ovzdušia, vyhodnotenie návrhov, výber opatrení a analýza ich prínosu,
- g) spracovanie štruktúry obsahu PZKO a jeho postupné napĺňanie,
- h) príprava, organizácia a vedenie pripomienkového konania ku PZKO,
- i) zapracovanie pripomienok a schvaľovací proces,
- j) príprava, organizácia a vedenie verejného prerokovania návrhu PZKO,
- k) vydanie a publikovanie PZKO,
- l) odpočet opatrení v PZKO

Dodatočne doplnené informácie treba doplniť manuálne, a odlíšiť ich **farebne**. Externé stretnutia – inštrukciá v intranete (Téma: **Práca na PZKO**):

<https://populair.sk/admin/help/1>

2. Prijaté podnety a stav ich riešenia – C1.1 (podľa reálneho dopytu z regiónu)

Ide v prevažnej miere o podnety od občanov (otázka, návrh opatrenia, tip na hot spot, sťažnosť a podobne) alebo o konkrétne otázky zástupcov samospráv prijaté z webovej stránky <https://populair.sk/sk/kontakty>. Podnety môžu byť prijaté elektronicky (e-mail),

telefonicky, cez aplikáciu, cez webovú stránku, ale aj osobne (ústne). Všetky podnety a aj komunikácia v rámci ich riešenia musia byť evidované v intranete. Po ústnom alebo emailovom prijatí podnetu MKO následne RUČNE VLOŽÍ ZÁZNAM v intranete:

- Podnety – inštruktáž v intranete: <https://populair.sk/admin/help/62>
- Uvedie zdroj podnetu, čiže referenciu (telefonát, email, osobne, iné).
- Uvedie meno ak je známe (kto nás kontaktoval).
- Zvolí kategóriu podnetu podľa predvolenej ponuky.
- Uvedie kraj, ktorého sa podnet týka.
- Autor/vkladateľ sa doplní automaticky.
- Odpoveď na podnet poskytne čo najskôr, nakoľko ide o vlastnú reputáciu MKO a rovnako aj o **reputáciu projektu**, a túto odpoveď následne zaznamená aj v intranete.
- Cez ikonku „písanie“ vpravo v ponuke nástrojov je nutné upraviť stav riešenia daného podnetu – podnet môže byť „**v riešení/vybavené**“. „Vybavené“ znamená aj zaslanie odpovede, prípadne informácia o postúpení podnetu iným relevantným subjektom. Pokiaľ viete, že podnet budete riešiť ďalej, ponechajte jeho stav „v riešení“. Nenechávajte na konečné vyriešenie podnetu jeho oznamovateľa dlho čakať (ide o našu reputáciu).

3. Pasívna účasť na podujatiach – C1.2 (aspoň 6 podujatí za rok)

Ide o pasívnu účasť MKO na akciách a podujatiach pre verejnosť, teda bez odborného vstupu alebo príspevku:

- 1) odborné podujatia zamerané na environmentálne vzdelávanie, riešenie environmentálnych problémov napr. lesnícke dni, Ekotopfilm a pod.),
- 2) verejné podujatia v regiónoch,
- 3) mestské/obecné akcie, v rámci ktorých je zriadený aj priestor pre mimovládne organizácie a podobne zamerané projekty,
- 4) organizované prednášky pre verejnosť, tematické filmové premietania,
- 5) odborné konferencie, workshopy a školenia (na ktoré je MKO pozvaný/á v kontexte projektu),
- 6) iné akcie.

Pokiaľ ste boli na podujatí "Workshop / Seminár / Konferencia" alebo "Akcie/podujatia/infodeň" **iba ako účastník bez odborného vstupu** (v intranete zakliknúť **pasívna účasť**), takéto záznamy by sme nemali publikovať na našej mape „Aktivity v teréne“. Externé stretnutia – inštruktáž v intranete (Téma: **osveta a ostatná činnosť**): <https://populair.sk/admin/help/1>

4. Aktívna účasť na podujatiach – C2 (aspoň 3 podujatia za rok)

Pre projekt a našu viditeľnosť/poznatelnosť je **aktívna účasť MKO na podujatiach**

pre verejnosť s poskytnutím odborného príspevku dôležitá. Ide napríklad o prednášku či prezentáciu projektu a jeho aktivít, ukážku meracích zariadení a podobne počas podujatí:

- 1) *festivity, mestské/obecné podujatia, v rámci ktorých je vyčlenený aj priestor pre osvetu,*
- 2) *spoluúčasť na tzv. roadshow (Obnov dom + Obnov dom mini),*
- 3) *odborné konferencie, workshopy a školenia (ak školí MKO), na ktoré je MKO pozvaný v kontexte projektu,*
- 4) *organizované prednášky pre verejnosť,*
- 5) *tematické filmové projekcie,*
- 6) *iné hromadné podujatia s prezentáciou projektu a témy ovzdušie (Európska noc vedy, Veda v osade a podobne).*

Pri kategóriách "Workshop/Seminár/Konferencia" a "Akcia/Podujatie/Výstava (Infodeň)" treba pri zapisovaní aktivity MKO do intranetu zakliknúť „**aktívna účasť**“. K publikovaniu aktívnej účasti na mape „**Aktivity v teréne**“ je potrebné uviesť zrozumiteľný a stručný názov podujatia alebo danej aktivity tak, aby bol pre verejnosť zrozumiteľný, nakoľko bude pod týmto názvom zverejnený aj na mape (bez názvu mesta, ten sa zobrazí automaticky): <https://populair.sk/sk/activity-v-terene>. Externé stretnutia – inštruktáž v intranete (Téma: **osвета a ostatná činnosť**): <https://populair.sk/admin/help/1>

5. Komunikačné výstupy – E (aspoň 6 výstupov za rok)

Ide o publikácie či rozhovory v tlačенých a elektronických médiách, rozhovory pre médiá. Informačné a propagačné materiály, reklamné spolupráce pri šírení informácií. Pre našu viditeľnosť a poznateľnosť je kľúčové poskytovanie informácií o projekte, o lokálnej kvalite ovzdušia, o regionálnych problémoch s ovzduším či rôzne zaujímavosti. Je nevyhnutné zamerať sa **viac na lokálnu tlač vo verejnom záujme**, čiže bez spoplatnenia nášho príspevku pre obecné a regionálne médiá (online vydania, tlačенé vydania). **MKO by mal klásť dôraz na lokálnu problematiku kvality ovzdušia a pridružené témy, či výzvy.** Obsah príspevku má byť zameraný na informovanie verejnosti, čomu treba prispôbiť aj slovník a použité výrazy. **Aktivita na sociálnych sieťach** (zdieľanie postov s komentárom) a **zdieľanie výstupov a článkov na weboch partnerov** je ukazovateľ, ktorý si všímajú a v ideálnom prípade aj zdieľajú naši (potenciálni) sledovatelia na sociálnych sieťach. Tým sa následne zväčšuje aj naša sledovanosť a reputácia. Rovnako ide o aktívnu spoluprácu siete MKO a zamestnancov projektu a využívanie sily a potenciálu sociálnych sietí. **Príspevky z osobných účtov sú dobrovoľné** a vítané. Pokiaľ MKO nevyužíva sociálne siete, je dôležité, aby podporoval komunikáciu projektu prostredníctvom webového sídla partnera projektu - zdieľanie webových stránok populair.sk a dnesdycham.sk - aktuality, plánované podujatia a podobne. Komunikačné výstupy – inštruktáž v intranete: <https://populair.sk/admin/help/4>

6. **Spolupráca s obcami a mestami (mimo PZKO) – C2 (aspoň 12 návštev za rok)**

Ide o pokračovanie v aktívnej spolupráci s mestami a obcami, prípadne nadviazanie o nových kontaktov. V oslovovaní je potrebné prioritizovať obce, ktoré sú známe problémami s kvalitou ovzdušia aj bez monitorovacej stanice (lokálne kúreniská, doprava). Aktivita bola navrhnutá preto, aby sme v priebehu projektu pokryli celé Slovensko <https://populair.sk/sk/aktivita-v-terene>. Obce oslovené ku koncu implementácie projektu ako posledné v poradí už pravdepodobne nebudú mať z časového hľadiska priestor na konkrétnejšie riešenie problémov v spolupráci s nami, preto **odporúčame obce oslovovať priebežne**. *Externé stretnutia – inštruktáž v intranete (Téma: osveta a ostatná činnosť):* <https://populair.sk/admin/help/1>

7. **Aktivity na školách – C2 (aspoň 8 návštev za rok)**

MKO osloví školy v regióne (napríklad aktivita “Do školy po vlastných”), prípadne škola osloví MKO z regiónu a požiada o prednášku či inú aktivitu na základe našej ponuky pre školy zverejnenej na webe: <https://dnesdycham.populair.sk/ponuka-pre-skoly>. *Externé stretnutia – inštruktáž v intranete:* <https://populair.sk/admin/help/1>

8. **Iné navštívené subjekty – C2 (aspoň 2 návštevy za rok)**

Koordinačná jednotka odporúča kontaktovať aj lekárov prípadne s ich súhlasom využiť príslušné čakárne na umiestnenie našich letákov (dosah na pacientov), cirkevné organizácie v regióne, mestských/obecných poslancov, tretí sektor či iné podobne zamerané projekty. Je potrebné informovať tieto subjekty o projekte Populair, ponúknuť im možnosti regionálnej spolupráce (prednášky, vzdelávacie materiály, účasť na seminároch, konzultácie a podobne). *Externé stretnutia – inštruktáž v intranete:* <https://populair.sk/admin/help/1>

9. **Školenia MKO – C1.2 (absolvovať všetky povinné)**

Školenia pre zvyšovanie odbornosti MKO sú väčšinou organizované Koordinačnou jednotkou, prípadne partnerom projektu (SAŽP), či externým subjektom. Jedná sa o školenia slúžiace k osobnému a odbornému rastu MKO (udržateľnosť aj po projekte), či na rozvoj komunikačných, či manažérskych zručností a podobne. Koordinačná jednotka eviduje odborné školenia podľa plánu školení v tabuľke na MS Teams: MKO – Všeobecné – Súbory – MKO 2025.xlsx . Všetky školenia, ktoré MKO absolvuje (aj tie, ktoré sú zabezpečené externe) treba zapísať **do intranetu ako interné stretnutia** (školenia). *V prípade neúčasti na povinnom školení je nutné si ho pozrieť zo záznamu (ak bol vyhotovený) a zapísať inou farbou túto skutočnosť medzi školenia do vygenerovanej tabuľky (aj s dátumom).*

10. **Štúdium a analýza odborných podkladov – C1.1 (priebežne)**

Ide o osobný a profesionálny rast MKO, kde možno zahrnúť štúdium legislatívy a odborných článkov, odborných podkladov, správ a podobne a o individuálny záujem

MKO o tému ovzdušie z rôznych hľadísk. V rámci analýzy projektov **venujeme prioritu a pozornosť projektom s dopadom na zlepšenie kvality ovzdušia**. Mnohé z nich totiž slúžia/budú slúžiť ako podklad pre tvorbu PZKO. Znalosť týchto informácií súvisiacich so sledovaným regiónom je pre MKO kľúčová. Patria sem aj tieto druhy dokumentov:

- *analýzy strategických dokumentov – napríklad Regionálny plán udržateľnej mobility R-PUM, Plán udržateľnej mobility PUMM, a podobne,*
- *nízkouhlíkové stratégie,*
- *územné plány obcí, miest a regiónov,*
- *procesy posudzovania vplyvov na životné prostredie (SEA/EIA) z pohľadu ovzdušia,*
- *ďalšie dokumenty súvisiace s kvalitou ovzdušia.*

*Nedajú sa vyfiltrovať z intranetu, informácie treba doplniť **do tabuľky s indikátormi manuálne**.*

11. Interná komunikácia a spolupráca – F (absolvovať WC a projektové stretnutia)

Ide o spoluprácu a komunikáciu s koordinačnou jednotkou projektu LIFE IP a s partnermi projektu - SAŽP, SHMÚ a ďalšími (VÚC, CEPTA, PEDAL, VŠB TUO). Dôležité je **priebežné zapisovanie** informácií o všetkých stretnutiach (interných) do intranetu, pričom je v niektorých prípadoch potrebná dohoda k tomu, kto zapíše danú aktivitu do intranetu, aby sme sa vyhli prípadnej duplicite záznamov. Ďalej ide o priebežné vybavovanie **projektových úloh v rámci stanovených termínov** a podobne. Sledovanie **weekly callu zo záznamu** treba manuálne **a farebne** doplniť do vygenerovanej tabuľky a doplniť k zápisu aj dátum. *Interné stretnutia – inštruktáž v intranete:* <https://populair.sk/admin/help/6>

12. Demonštračné aktivity zamerané na vykurovanie - C3 (priebežne)

Ide o časť indikátora aktivity C3 - návštevy domácností sa finalizujú. Demonštračné aktivity s príviesom sú naplniteľný indikátor.

13. Príprava strategických dokumentov/navrhovanie opatrení/pracovné skupiny – C3 (priebežne)

MKO môže spolupracovať aj na príprave ďalších strategických dokumentov týkajúcich sa životného prostredia (okrem PZKO, aktivity k PZKO evidujeme v indikátore č. 4), môže sa zúčastňovať stretnutí pracovných skupín k uvedeným dokumentom a podobne. *Pri zapisovaní odkliknete kategóriu stretnutia ako "zasadnutie pracovnej skupiny", prípadne treba informácie doplniť manuálne, a odlíšiť ich **farebne**.*

14. Ďalšie (súvisiace) aktivity (priebežne)

Ide o aktivity, ktoré úzko **súvisia s prácou MKO a s našim projektom**, ale nemožno ich zaradiť do žiadnej z predchádzajúcich oblastí, napríklad:

- doplnkové činnosti, ktoré zabezpečujú chod a plnenie projektových aktivít (catering pre podujatia, prevoz osvetových materiálov, príprava na podujatia)

- príprava podkladov a výstupov projektu a podobne.

Nedajú sa vyfiltrovať z intranetu, informácie treba doplniť manuálne, a odlíšiť ich farebne.